

Samorząd Województwa Wielkopolskiego

Wojewódzki Urząd Pracy

w Poznaniu

Monitoring

zawodów deficytowych i nadwyżkowych

w Wielkopolsce

2009 rok

SPIS TREŚCI

<i>Wstęp</i>	4
Część diagnostyczna	5
1. <i>Analiza bezrobocia w województwie wielkopolskim</i>	6
1.1 Według grup zawodów	6
1.2 Według zawodów	9
1.3 Bezrobotni oraz oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) w województwie wielkopolskim w 2009r.....	11
2. <i>Nowe rejestracje osób bezrobotnych</i>	13
2.1 Napływ według zawodów	13
2.2 Napływ według grup zawodów	13
3. <i>Oferty pracy</i>	14
3.1 Analiza ofert pracy	14
4. <i>Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim</i>	17
4.1 Zawody deficytowe w województwie wielkopolskim	17
4.2 Zawody nadwyżkowe w województwie wielkopolskim.....	20
5. <i>Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w Wielkopolsce</i>	25
6. <i>Wnioski</i>	26
Część prognostyczna	28
1. <i>Badanie popytu na pracę w 2009 roku</i>	29
1.1 Koncepcja i metoda realizacji badania.....	29
1.2 Osoby pracujące	30
1.3 Wolne miejsca pracy	33
1.4 Nowo utworzone miejsca pracy	36
2. <i>Analiza absolwentów szkół województwa wielkopolskiego rocznika 2008/2009</i>	40
2.1 Zasadnicze szkoły zawodowe	41
2.2 Szkoły średnie artystyczne	45
2.3 Technika	45
2.4 Szkoły policealne	48

2.5 Szkoły wyższe	50
2.6 Licea ogólnokształcące	52
2.7 Licea profilowane.....	53
3. Podsumowanie	54

Wstęp

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanym w pierwszej, diagnostycznej części raportu były dane statystyczne zawarte w załącznikach 2 i 3 do sprawozdania MPiPS-01 za 2009 rok. Druga część, prognostyczna, sporządzona została w oparciu o:

- dane statystyczne pochodzące z badania popytu na pracę, udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny,
- przygotowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu raport pt. „Ocena sytuacji absolwentów szkół województwa wielkopolskiego rocznik 2008/2009 na rynku pracy”.

Analizą objęto:

- 10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy),
- 30 dużych grup zawodowych (kod 2-cyfrowy),
- 392 grupy elementarne (kod 4-cyfrowy),
- 1 770 zawodów i specjalności,

określonych w „Klasyfikacji zawodów i specjalności” wprowadzonych Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jedną z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Niniejsze opracowanie zawiera analizę skali i struktury bezrobocia w grupach i zawodach oraz popytu na pracę dla poszczególnych zawodów z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy. Bada także zawody wykazujące deficyt lub nadwyżkę pracowników oraz określa trendy zmian w odniesieniu do kierunków kształcenia w szkołach oraz szkoleń organizowanych przez urzędy pracy i inne instytucje szkoleniowe, tak aby wpływały w sposób korzystny na procesy zachodzące na rynku pracy.

Wyłonienie zawodów nadwyżkowych i deficytowych wśród zarejestrowanych bezrobotnych powinno pozwolić na wprowadzenie mechanizmów redukujących negatywne zjawiska na rynku pracy oraz formułowanie istotnych wniosków w stosunku do szkolenia osób bezrobotnych i procesu kształcenia zawodowego. Możliwe stanie się również ustalenie działań optymalizujących dostosowywanie kwalifikacji i umiejętności osób pozostających bez pracy, do wymagań i oczekiwań pracodawców.

Część diagnostyczna

1. Analiza bezrobocia w województwie wielkopolskim

1.1 Według grup zawodów

W końcu 2009r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy na terenie województwa wielkopolskiego wyniosła 133 563, w tym:

- 73 039 (tj. 54,7%) kobiet,
- 43 012 (tj. 32,2%) osób długotrwale bezrobotnych¹,
- 26 319 (tj. 19,7%) osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy,
- 11 432 (tj. 8,6%) osób bezrobotnych będących w okresie do 12 m-cy od dnia ukończenia nauki.

Rok 2009 w Wielkopolsce charakteryzował się osłabieniem gospodarczym, czego efektem był między innymi wzrost bezrobocia. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych wzrosła o 46,1%. Zmniejszoną liczbę ofert pracy na rynku odczuły przede wszystkim osoby do 25 roku życia oraz absolwenci szkół, których przybyło w rejestrach urzędów pracy w stosunku do poprzedniego roku odpowiednio o 60,5% i 80,0%.

Wśród ogółu bezrobotnych 81,4% (tj. 108 682) posiada zawód (specjalność), pozostała grupa (tj. 24 881) to osoby bez kwalifikacji zawodowych. W odniesieniu do grudnia 2008r. populacja osób bez zawodu zwiększyła się o 36,2%.

Z analizy bezrobocia wynika, że najwyższy odsetek osób bezrobotnych jest sklasyfikowany w poniżej wymienionych dużych grupach zawodowych:

- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (zagregowani w grupach średnich: formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni; kowale, ślusarze i pokrewni; mechanicy maszyn i urządzeń; elektrycy; monterzy elektronicy i pokrewni) – 12,8%,
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (zagregowani w grupach średnich: robotnicy w przetwórstwie spożywczym, robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni, robotnicy produkcji wyrobów włókienniczych, odzieży i pokrewni, robotnicy obróbki skóry) – 11,4%,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 10,0%,
- pracownicy pozostałych specjalności – 7,7%,

¹ osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

- średni personel techniczny – 7,5%.

Bezrobotni należący do 5 wymienionych powyżej grup stanowią prawie połowę wszystkich osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy.

Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodów w końcu 2009r.

10 wielkich grup zawodowych (kod 1-cyfrowy)	Liczba bezrobotnych w końcu roku		wzrost/spadek kol. 2/3	
	2009	2008	liczbowy	%
1	2	3	4	5
siły zbrojne	18	15	3	20,0
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	283	183	100	54,6
specjaliści	11 964	7 846	4 118	52,5
technicy i inny średni personel	21 540	14 836	6 704	45,2
pracownicy biurowi	4 091	3 074	1 017	33,1
pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	18 055	13 137	4 918	37,4
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3 428	2 874	554	19,3
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	34 698	21 438	13 260	61,9
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	5 122	3 151	1 971	62,6
pracownicy przy pracach prostych	9 483	6 623	2 860	43,2
bez zawodu	24 881	18 264	6 617	36,2
ogółem	133 563	91 441	42 122	46,1

Dla zawodów zgrupowanych w czterocyfrowych grupach elementarnych najliczniej bezrobocie ukształtowało się wśród sprzedawców i demonstratorów 10,0% ogółu bezrobotnych, następnie pracowników do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowanych 3,6%, ślusarzy i pokrewnych 3,5%, kucharzy 3,4%, krawców, kapeluszników i pokrewnych 3,1%.

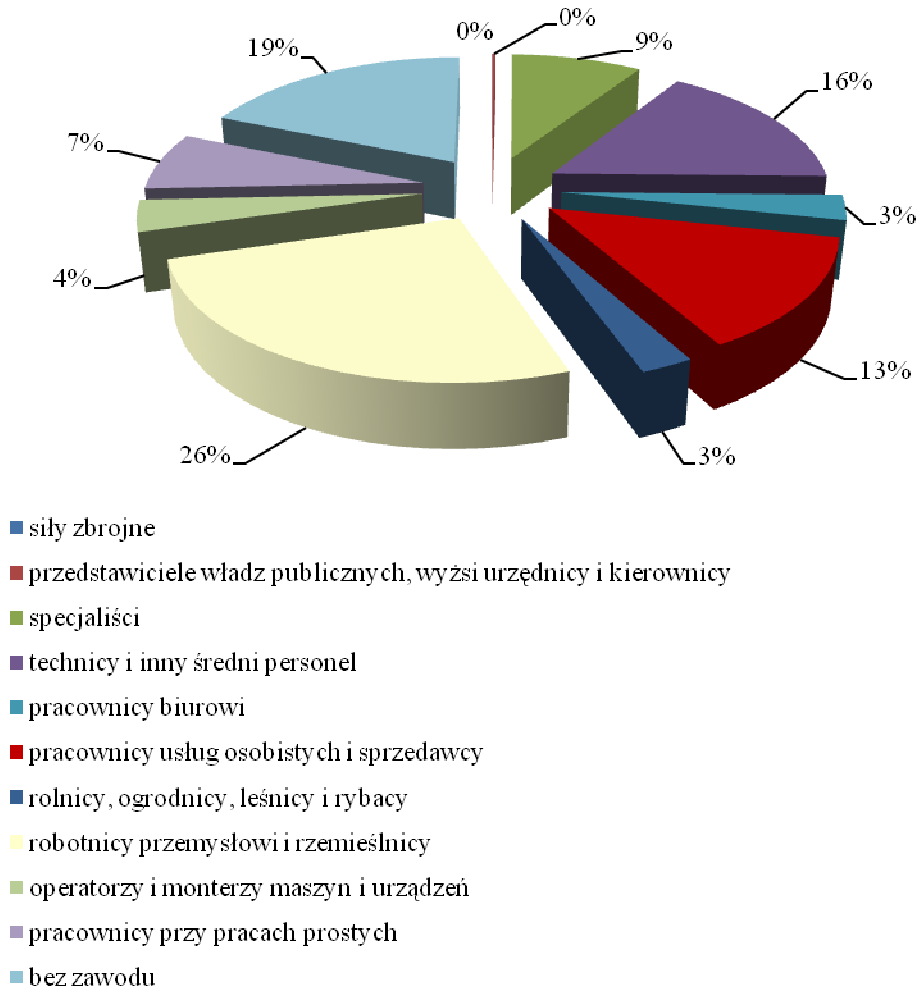
W tych samych grupach elementarnych, podobnie jak bezrobocie ogółem, kształtuje się struktura **osób bezrobotnych poprzednio pracujących i pozostających bez pracy powyżej 12 m-cy**.

Do grup zawodów o najwyższym odsetku bezrobotnych należą:

- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 13,0% (więcej niż w strukturze bezrobocia o 3,0 punktu proc.),
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 12,3% (więcej o 1,0 punktu),
- robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 10,7% (mniej o 2,1 punktu),
- pracownicy pozostałych specjalności 7,0% (mniej o 0,7 punktu),

- pracownicy usług osobistych i ochrony 6,9% (więcej o 0,2 punktu).

Struktura bezrobotnych wg wielkich grup zawodów na dzień 31 grudnia 2009r.

Biorąc pod uwagę **osoby bezrobotne zarejestrowane do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły**, przy uwzględnieniu dużych grup zawodowych, najliczniejszą grupę stanowią pozostali specjaliści (zagregowani w grupach: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania; prawnicy; archiwiści, bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej; specjaliści nauk społecznych i pokrewnych) 19,2% (wobec 21,2% w 2008r.). Następnie: pracownicy pozostałych specjalności 13,3% (wobec 14,6% w 2008r.), średni personel techniczny 10,2%, modelki sprzedawcy i demonstratorzy 8,8%, pracownicy usług osobistych i ochrony 8,6% oraz robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 7,5%.

1.2 Według zawodów

Na koniec 2009r. najliczniejszą grupę 24 881 osób tj. 18,6% ogółu bezrobotnych stanowiły osoby nie posiadające żadnych kwalifikacji zawodowych oraz udokumentowanego doświadczenia (kategoria bez zawodu) co powoduje utrudnienie w znalezieniu pracy. Większość ofert którymi dysponują powiatowe urzędy pracy skierowane są do osób, które mają odpowiedni zawód.

Najwięcej osób bezrobotnych w Wielkopolsce w końcu grudnia 2009r. zarejestrowanych było w zawodach:

- sprzedawca – 10 640 osób,
- ślusarz – 3 674 osoby,
- asystent ekonomiczny (zawód szkolny: technik ekonomista) – 3 646 osób,
- krawiec – 3 247 osób,
- kucharz – 2 484 osoby,
- technik mechanik – 2 265 osób,
- murarz – 1 985 osób,
- szwaczka – 1 839 osób,
- pracownik biurowy (zawód szkolny: technik prac biurowych) – 1 732 osoby,
- technik rolnik – 1 608 osób.

W Wielkopolsce w badanym okresie 8,6% (tj. 11 432) stanowiły osoby **w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki**. Wśród nich 27,5% (tj. 3 141) to osoby bez zawodu (w większości są to absolwenci liceów ogólnokształcących bez dodatkowych kursów i kwalifikacji), następnie: sprzedawca, asystent ekonomiczny, kucharz małej gastronomii, technik żywienia i gospodarstwa domowego, mechanik pojazdów samochodowych, pedagog, ekonomista, handlowiec, technik informatyk, technik mechanik, fryzjer.

Z ogółu zarejestrowanych absolwentów 58,0% to kobiety, najczęściej wykształcone w zawodach: sprzedawcy, asystenta ekonomicznego, pedagoga, fryzjera, specjalisty administracji publicznej, pracownika biurowego, fizjoterapeuty i kosmetyczki. Udział kobiet posiadających ww. zawód stanowił ponad 80% absolwentów ogółem.

Bezrobotni absolwenci szkół w Wielkopolsce w latach 2008-2009
– zmiany w najliczniej występujących zawodach

Zawód	Liczba bezrobotnych absolwentów 2009r.	% udział w ogóle absolwentów		kol. 3-4
		2009	2008	
1	2	3	4	5
Ogółem	11 432	100,0	-	-
Sprzedawca	729	6,4	6,0	0,4
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	484	4,2	3,5	0,7
Kucharz małej gastronomii	336	2,9	2,9	0,0
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	262	2,3	2,4	-0,1
Mechanik pojazdów samochodowych	251	2,2	1,2	1,0
Pedagog	224	2,0	2,3	-0,3
Ekonomista	210	1,8	2,1	-0,2
Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	191	1,7	2,5	-0,8
Technik informatyk	177	1,5	0,4	1,2
Technik mechanik	169	1,5	1,1	0,3
Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	141	1,2	0,8	0,4
Specjalista administracji publicznej	125	1,1	1,3	-0,2
Politolog	122	1,1	0,9	0,1
Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	107	0,9	0,8	0,1
Technik elektronik	103	0,9	0,8	0,1
Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	93	0,8	0,9	-0,1

Odsetek **osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy** w całej populacji bezrobotnych wyniósł 16,0%. W grupie tej najwięcej bezrobotnych posiadało zawód: sprzedawcy, tj. 2 422 osoby, krawca 630 osób, asystenta ekonomicznego (zawód szkolny: technik ekonomista) 629 osób, ślusarza 591 osób, kucharza 521 osób, szwaczki 437 osób, pracownika biurowego (zawód szkolny: technik prac biurowych) 413 osób, technika rolnika 368 osób, robotnika gospodarczego 361 osób oraz robotnika pomocniczego w przemyśle przetwórczym 359 osób. Wśród 21 353 osób poprzednio pracujących, pozostających bez pracy ponad rok, 65,4% stanowiły kobiety. Wyżej wymienione zawody pokrywają się z tymi, które skupiają największą liczbę bezrobotnych kobiet i utrudniają szansę znalezienia zatrudnienia.

Pełen wykaz omówionych kategorii bezrobotnych według stanu na dzień 31 grudnia 2009r. zawarty jest w załączniku 1.

1.3 Bezrobotni oraz oferty pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) w województwie wielkopolskim w 2009r.

Analiza bezrobotnych zgodnie z rodzajem działalności ostatniego miejsca pracy wykazała, że w końcu 2009r. w urzędach pracy największy odsetek stanowiły osoby zatrudnione wcześniej w branżach:

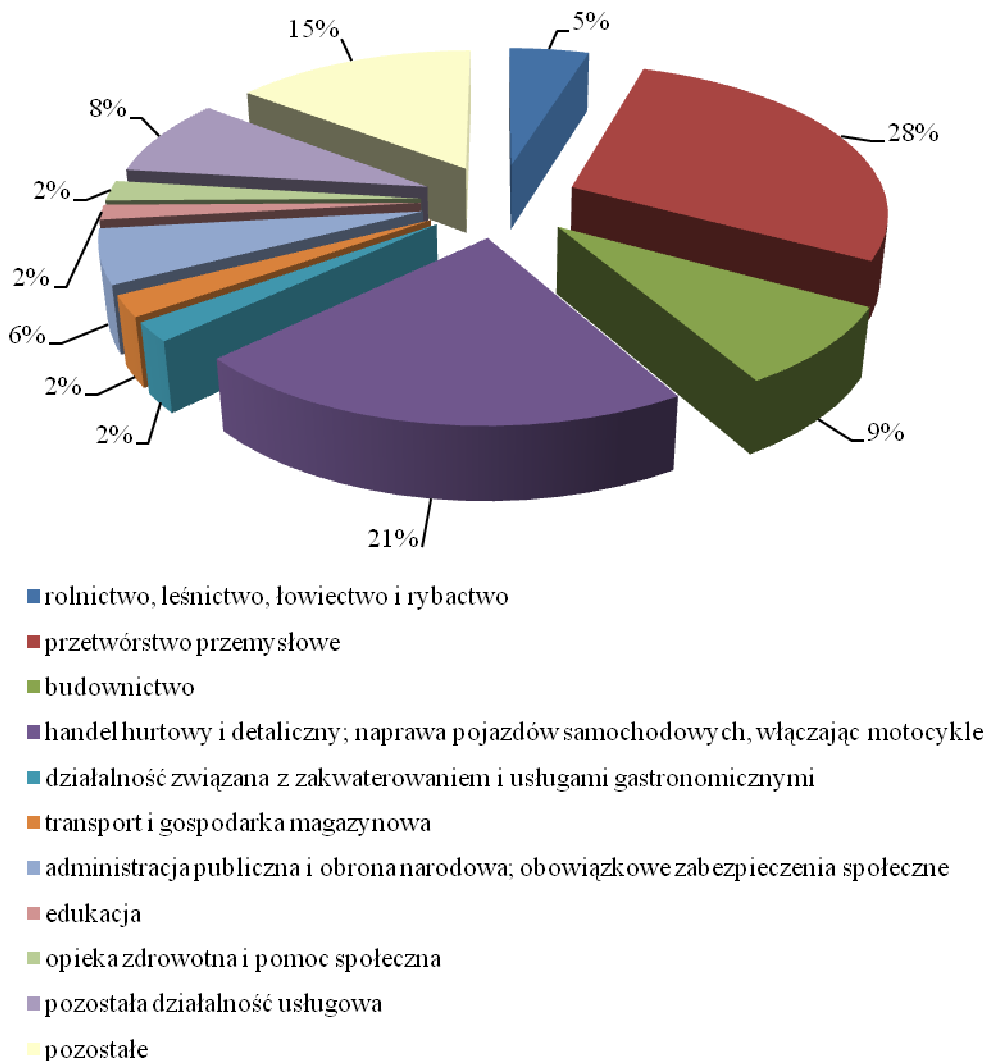
- przetwórstwo przemysłowe 28,2%,
- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 21,5%,
- budownictwo 8,5%,
- pozostała działalność usługowa 8,5%,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne 5,8%.

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

Sekcja PKD	Liczba bezrobotnych w końcu grudnia 2009r.	Liczba ofert pracy zgłoszonych w 2009 r.
1	2	3
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5 334	1 694
Górnictwo i wydobywanie	114	53
Przetwórstwo przemysłowe	31 187	9 834
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	367	375
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	488	502
Budownictwo	9 443	6 844
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	23 756	11 079
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2 274	1 865
Transport i gospodarka magazynowa	2 507	2 170
Informacja i komunikacja	506	568
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	773	2 068
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	539	608
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 626	1 995
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3 064	3 554
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6 420	9 725
Edukacja	1 762	2 625
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2 408	2 226
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	984	1 436
Pozostała działalność usługowa	9 351	3 976

Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	89	6
Organizacje i zespoły eksterytorialne	18	15
Działalność nie zidentyfikowana	7 546	0
Ogółem	110 556	63 218

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych według ostatniego miejsca pracy w końcu grudnia 2009r.

Struktura ofert pracy, sklasyfikowanych w sekcjach PKD, zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy przedstawia się następująco:

- budownictwo 10,8%,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne 15,4%,
- przetwórstwo przemysłowe 15,6%,

– handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle 17,5%.

2. Nowe rejestracje osób bezrobotnych

2.1 Napływ według zawodów

W 2009r. w powiatowych urzędach pracy w Wielkopolsce zarejestrowało się 242 808 osób bezrobotnych, w tym 120 959 tj. 49,8% kobiet. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba osób nowo zarejestrowanych wzrosła o prawie 30%.

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w okresie od stycznia do grudnia 2009r. 52 262 osoby nie posiadały żadnego zawodu (w tym 53,2% kobiet). W następnej kolejności rejestrowali się: sprzedawcy 16 059 osób, asystenci ekonomiczni (zawód szkolny: technik ekonomista) 6 742 osoby, ślusarze 6 267 osób, krawcy 5 132 osoby, technicy mechanicy 4 486 osób, kucharze 3 986 osób, murarze 3 681 osób, mechanicy samochodów osobowych 3 202 osoby, szwaczki 3 107 osób.

Nowo zarejestrowane kobiety w większości posiadały kwalifikacje uprawniające do wykonywania zawodu: sprzedawcy 14 290 osób, asystenta ekonomicznego (zawód szkolny: technik ekonomista) 5 518 osób, krawca 5 022 osoby, szwaczki 3 088 osób, kucharza 2 693 osoby, pracownika biurowego (zawód szkolny: technik prac biurowych) 2 286 osób, handlowca (zawód szkolny: technik handlowiec) 2 135 osób, ekonomisty 1 925 osób, fryzjera 1 925 osób, technika żywienia i gospodarstwa domowego 1 912 osób. Wymienione powyżej grupy łącznie z kobietami nie posiadającymi żadnego zawodu stanowiły 55,1% ogółu napływu kobiet.

W całej populacji bezrobotnych osób zarejestrowanych do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły 32,5% to absolwenci bez zawodu. Na dalszej pozycji znajdują się przedstawiciele następujących zawodów: sprzedawca 1 547 osób, asystent ekonomiczny (zawód szkolny: technik ekonomista) 1 466 osób, ekonomista 790 osób, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani 738 osób, kucharz małej gastronomii 736 osób, pedagog 719 osób, technik żywienia i gospodarstwa domowego 714 osób, mechanik pojazdów samochodowych 575 osób, handlowiec (zawód szkolny: technik handlowiec) 570 osób, technik mechanik 460 osób.

Wśród ogółu nowo zarejestrowanych absolwentów szkół 60,7% stanowiły kobiety.

2.2 Napływ według grup zawodów

Z analizy struktury napływu osób bezrobotnych w 2009r. według dużych grup zawodowych wynika, że najliczniejszą grupę tworzyli robotnicy obróbki metali i mechanicy

maszyn i urządzeń 13,4% ogółu bezrobotnych. W następnej kolejności znajdują się takie kategorie zawodowe jak: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 11,4%, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 8,6%, pracownicy pozostałych specjalności 8,3%.

Kobiety rejestrowały się najczęściej w grupach zawodowych: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 15,5% ogółu bezrobotnych kobiet, pracownicy pozostałych specjalności 13,1%, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 12,8% oraz pozostali specjaliści 11,6%.

Poniżej zamieszczono grupy zawodowe, w których najliczniej rejestrowali się w okresie od stycznia do grudnia 2009r. absolwenci szkół:

- pozostali specjaliści – 22,3%,
- pracownicy pozostałych specjalności – 14,1%,
- średni personel techniczny – 9,6%,
- pracownicy usług osobistych i ochrony – 7,4%,
- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 7,1%,
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 7,1%.

Przeprowadzona na podstawie danych statystycznych analiza wykazała, że w 2009r. na 1 770 zawodów w 325 nie odnotowano żadnych zarejestrowań w powiatowych urzędach pracy. Do urzędów nie zgłaszali się między innymi inżynierowie budownictwa, inżynierowie geodeci, nauczyciele akademicy z zakresu nauk humanistycznych, medycznych, prawnych, teologicznych, lektorzy języków hiszpańskiego, niemieckiego i rosyjskiego, inspektorzy pracy, inspektorzy budowy dróg.

3. Oferty pracy

3.1 Analiza ofert pracy

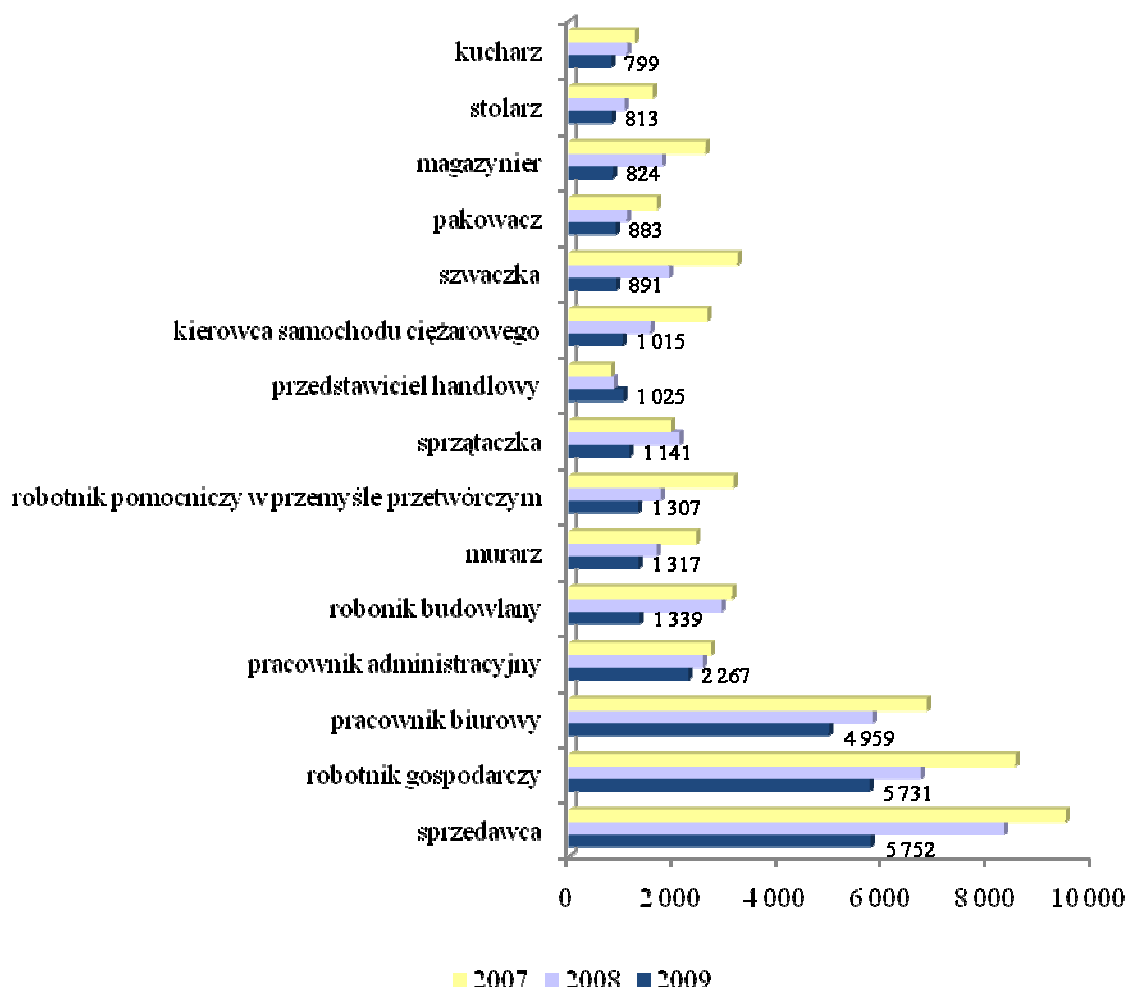
Łącznie powiatowe urzędy pracy pozyskały w 2009 roku 63 218 ofert pracy tj. mniej o 26,2% niż w 2008r. W końcu roku w ich dyspozycji pozostało 1 621 wolnych ofert.

Najczęściej pracodawcy poszukiwali w urzędach pracy pracowników w zawodzie: sprzedawca 5 752 oferty pracy, robotnik gospodarczy 5 731 ofert, pracownik biurowy (zawód szkolny: technik prac biurowych) 4 959 ofert, pracownik administracyjny (zawód szkolny: technik administracji) 2 267 ofert, robotnik budowlany 1 339 ofert, murarz 1 317 ofert, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym 1 307 ofert, sprzątaczką 1 141 ofert, przedstawiciel handlowy 1 025 ofert, kierowca samochodu ciężarowego 1 015 ofert. W całym 2009r. nie wpłynęła ani jedna oferta pracy dla przedstawicieli 739 zawodów.

Największy odsetek ofert pracy w okresie od stycznia do grudnia 2009r. wystąpił w grupach zawodowych:

- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 14,3%,
- pracownicy pozostałych specjalności – 11,1%,
- pracownicy obsługi biurowej – 11,1%,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 9,5%,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 8,0%,
- górnicy i robotnicy budowlani – 7,8%,
- pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 7,3%,
- pracownicy usług osobistych i ochrony – 6,7%,
- robotnicy obróbki metali mechanicy maszyn urządzeń – 5,1%,
- kierowcy i operatorzy pojazdów – 3,5%.

Oferty pracy zgłoszone do powiatowych urzędów pracy w latach 2007-2009

3.2 Szansa uzyskania oferty w zawodzie w województwie wielkopolskim

Do wyliczenia wskaźnika szansy uzyskania oferty w zawodzie k zastosowano poniższy wzór:

$$W_{s,t}^k = \frac{\overline{PO}_I^k}{\overline{PB}_I^k}$$

gdzie:

\overline{PO}_I^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w zawodzie k w 2009r., będąca w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, obliczana według wzoru:

$$\overline{PO}_I^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{12}$$

przy czym

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w zawodzie k , będąca do dyspozycji powiatowego urzędu pracy w końcu poprzedniego roku ($t-1$),

O_I^k - liczba ofert pracy w zawodzie k , zgłoszona do powiatowego urzędu pracy w danym roku,

oraz

\overline{PB}_I^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w zawodzie k w roku obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_I^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_I^k}{2}$$

przy czym:

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu poprzedniego roku,

PB_I^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w końcu danego roku.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie pozwala na określenie tych zawodów, w których możliwość znalezienia pracy jest bardzo mała i wymaga podjęcia działań w celu przekwalifikowania umiejętności zawodowych posiadanych przez bezrobotnych.

Analiza przeprowadzona na poziomie dużych grup zawodowych wskazała, że najwyższy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w Wielkopolsce wystąpił dla grup zawodów:

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,

- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy,
- kierownicy dużych i średnich organizacji,
- pracownicy obsługi biurowej,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach.

Najtrudniej w województwie wielkopolskim przedstawia się sytuacja w grupach zawodowych:

- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- rolnicy,
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia,
- średni personel techniczny,
- robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni.

Szczegółowe wskaźniki dla elementarnych grup zawodowych zawarte są w załączniku 4.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim

4.1 Zawody deficytowe w województwie wielkopolskim

Poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Do obliczenia średniej miesięcznej nadwyżki (deficytu) podaży siły roboczej w zawodzie k zastosowano poniższy wzór:

$$\bar{N}_I^k = \bar{B}_I^k - \bar{O}_I^k$$

gdzie:

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w danym roku,

\bar{O}_I^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w danym roku.

Do zawodów charakteryzujących się najwyższym deficytem siły roboczej w Wielkopolsce w 2009r. należały między innymi:

- robotnik gospodarczy – w 2009 roku zgłoszono 5 731 ofert na 1 540 osób nowo zarejestrowanych,

średni miesięczny deficyt 295,7.

- pracownik biurowy (zawód szkolny: technik prac biurowych) – 4 959 ofert na 1 732 osoby nowo zarejestrowane,
średni miesięczny deficyt 186,3.
- pracownik administracyjny – 2 267 ofert na 837 osób,
średni miesięczny deficyt 65,2.
- przedstawiciel handlowy – 1 025 ofert na 214 osób,
średni miesięczny deficyt 53,8.

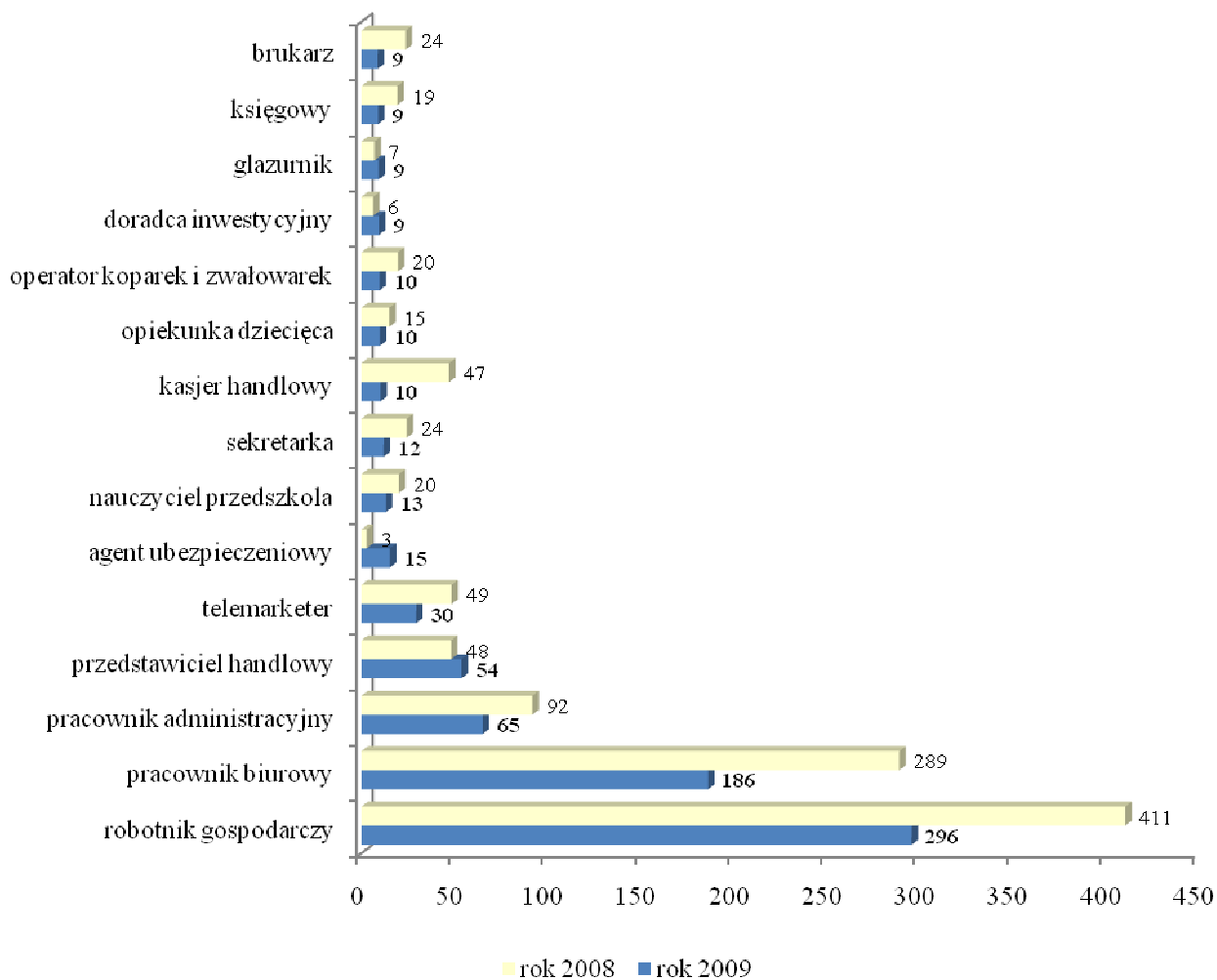
Szczegółowe dane dotyczące wybranych zawodów o najwyższym wskaźniku deficytu zamieszczono w załączniku 2.

Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej w 2009r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średni miesięczny deficyt podaży siły roboczej	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych według stanu w końcu grudnia 2009r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	914103	Robotnik gospodarczy	-295,7	477,6	181,9	5 731	1 540
2	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	-186,3	413,3	227	4 959	1 732
3	343101	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	-65,2	188,9	123,8	2 267	837
4	341503	Przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny)	-53,8	85,4	31,6	1 025	214
5	341504	Telemarketer	-29,5	46,8	17,3	562	94
6	341201	Agent ubezpieczeniowy	-15,3	19,2	3,9	230	26
7	233201	Nauczyciel przedszkola	-13,2	26,9	13,8	323	100
8	411101	Sekretarka	-12	31,1	19,1	373	155
9	421102	Kasjer handlowy	-10,3	27,7	17,4	332	136
10	513102	Opiekunka dziecięca	-9,9	28,9	19	347	144
11	811102	Operator koparek i zwałowarek	-9,8	17,5	7,8	210	49
12	341102	Doradca inwestycyjny	-9,4	11,3	1,8	135	17
13	713201	Głazurnik	-9,2	9,8	0,6	117	8
14	343201	Księgowy [samodzielny]	-9	44,3	35,3	531	314
15	712401	Brukarz	-8,8	23	14,2	276	104
16	915105	Goniec	-8,8	10,9	2,2	131	15
17	515902	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	-8,7	61,5	52,8	738	303
18	348202	Bibliotekarz	-7,8	13,8	6,1	133	47
19	916202	Zamiatacz	-7,5	8,6	1,1	103	15
20	832301	Kierowca ciągnika siodłowego	-7,4	9,7	2,3	116	16

Poniższy wykres obrazuje 15 zawodów o największym deficycie siły roboczej w latach 2008 i 2009.

Porównanie deficytu siły roboczej w latach 2008 - 2009

4.2 Zawody nadwyżkowe w województwie wielkopolskim

Zawody, w których liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa od liczby ofert pracy są określane mianem nadwyżkowych.

Największa nadwyżka podaży siły roboczej w 2009r. w Wielkopolsce wystąpiła w zawodach:

- sprzedawca – na 10 640 osób zarejestrowanych w 2009r. przypadały 5 752 oferty pracy, średnia miesięczna nadwyżka 858,9.

- asystent ekonomiczny – na 3 646 osób bezrobotnych nowo zarejestrowanych w 2009r. urzędy pozyskały 97 ofert,
średnia miesięczna nadwyżka 553,8.
- ślusarz – na 3 674 osoby przypadało 517 ofert,
średnia miesięczna nadwyżka 479,2.
- krawiec – na 3 247 osób przypadały 473 oferty,
średnia miesięczna nadwyżka 388,3.
- technik mechanik – do powiatowych urzędów pracy zgłosiło się 2 265 osób natomiast pracodawcy zgłosili 39 ofert,
średnia miesięczna nadwyżka 370,6.

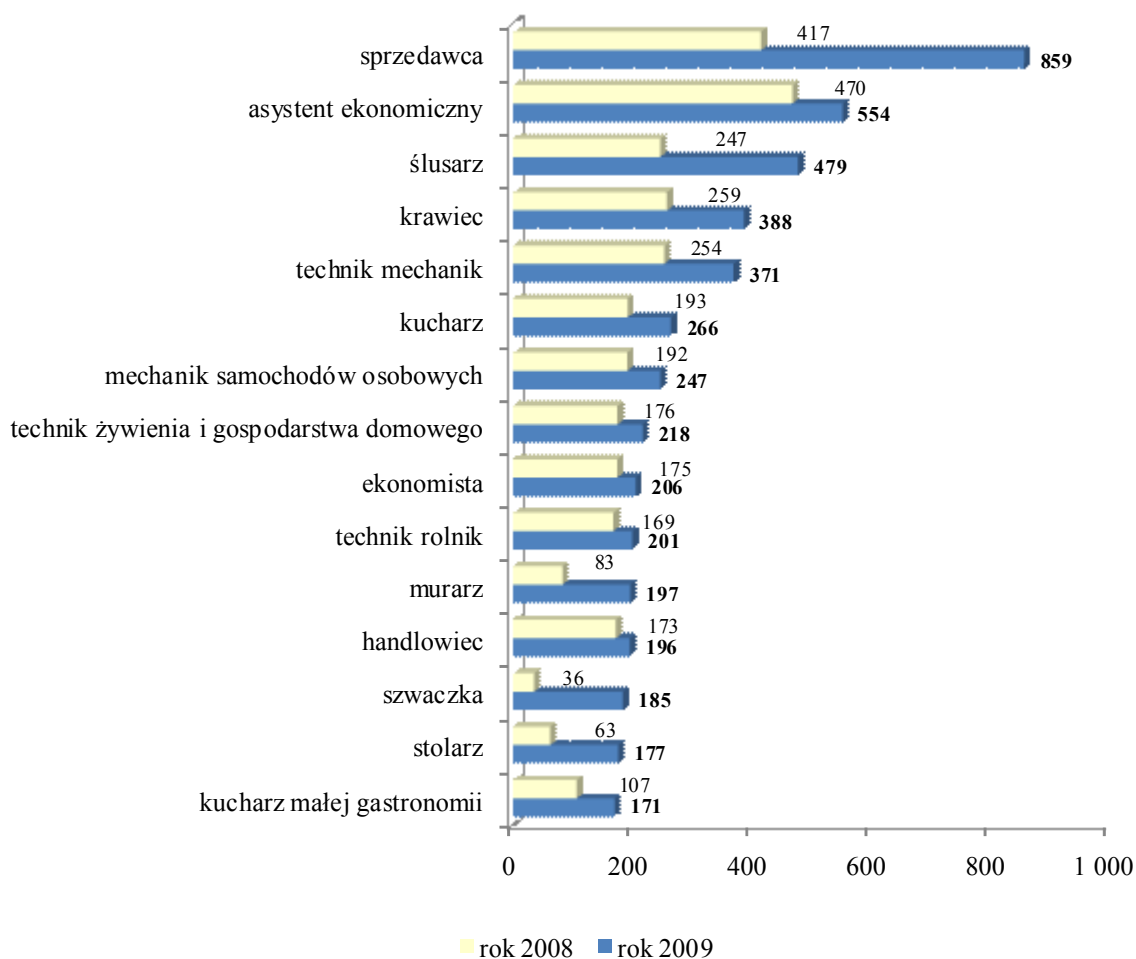
Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej w 2009r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna nadwyżka podaży siły roboczej	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych do powiatowych urzędów pracy	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych	Liczba ofert pracy	Liczba bezrobotnych według stanu w końcu grudnia 2009r.
1	2	3	4	5	6	7	8
1	000000	Bez zawodu	4 259,9	95,3	4 355,2	1 143	24 881
2	522107	Sprzedawca	858,9	479,3	1 338,3	5 752	10 640
3	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	553,8	8,1	561,8	97	3646
4	722204	Ślusarz	479,2	0,9	9,6	517	3 674
5	743304	Krawiec	388,3	39,4	427,7	473	3 247
6	311502	Technik mechanik	370,6	3,3	373,8	39	2 265
7	512201	Kucharz	265,6	66,6	332,2	799	2 484
8	723105	Mechanik samochodów osobowych	247,3	19,6	266,8	235	1 600
9	321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	218,1	2,1	220,2	25	1 311
10	241102	Ekonomista	206	4,1	210,1	49	1 222
11	321208	Technik rolnik	200,8	1,1	201,8	13	1 608
12	712102	Murarz	197	109,8	306,8	1317	1 985
13	341501	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	196,3	35,1	231,3	421	1 348
14	743604	Szwaczka	184,7	74,3	258,9	891	1 839
15	742204	Stolarz	177	67,8	244,8	813	1 272
16	512202	Kucharz małej gastronomii	170,5	8,5	179	102	1 229
17	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	169,8	24,2	193,9	290	1 087
18	741203	Piekarz	142,4	21,4	163,8	257	1 001
19	741201	Cukiernik	139,3	15,3	154,6	183	1 109
20	244104	Pedagog	136,2	4,3	140,5	52	791

Podobnie jak w przypadku zawodów deficytowych w porównaniu z rokiem poprzednim niewiele zmieniła się sytuacja na rynku w przypadku zawodów nadwyżkowych. Do czołówki

zawodów nadwyżkowych w bieżącym roku dołączył murarz, szwaczka i mechanik pojazdów samochodowych.

Porównanie nadwyżki siły roboczej w latach 2008 - 2009

Szczegółowe dane dotyczące wybranych zawodów o najwyższym wskaźniku nadwyżki zamieszczono w załączniku 3.

4.3 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w oparciu o wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu).

Do obliczenia wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k zastosowano wzór:

$$W_{n,l}^k = \frac{\overline{O}_l^k}{\overline{B}_l^k}$$

gdzie:

\overline{O}_l^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w roku,

\overline{B}_l^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w roku.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

Przeprowadzając analizę zawodów deficytowych w województwie wielkopolskim w oparciu o dane z 2009r. według wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu (stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych) odnotowano 323 zawody deficytowe (w roku 2008 - 472 zawody deficytowe), z czego 95 przyjmuje maksymalną wartość wskaźnika (brak zarejestrowanych bezrobotnych), 1 182 zawodów nadwyżkowych (w roku poprzednim 990 zawodów nadwyżkowych) oraz 64 zawody zrównoważone.

Na wielkopolskim rynku pracy ciągle niewiele jest zawodów (4,1%) charakteryzujących się wskaźnikiem świadczącym o równowadze pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się dla nich ofert pracy. Wśród nich wyszczególnić należy między innymi kierowcę samochodu ciężarowego, specjalistę ds. finansów, pośrednika w obrocie nieruchomościami, mechanika lotniczego, inspektora ochrony środowiska, biochemika czy genetyka.

Analizując dane w odniesieniu do 30-tu dużych grup zawodowych w województwie wielkopolskim zjawisko deficytu siły roboczej wystąpiło w przypadku następujących grup:

- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni 2,2,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – wskaźnik 2,0,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – wskaźnik 1,4,

- pracownicy obsługi biurowej – wskaźnik 1,3.

Tylko jedna grupa zawodowa tj. kierownicy dużych i średnich organizacji wykazuje równowagę na rynku pracy. Pozostałych 25 grup charakteryzuje nadwyżka siły roboczej.

Szczegółowe dane dotyczące wskaźnika intensywności nadwyżki/deficytu w wybranych zawodach zamieszczono w załącznikach 2 i 3.

5. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w Wielkopolsce

Do wyliczenia wskaźnika długotrwałego bezrobocia w zawodzie k zastosowano poniższy wzór:

$$W_{d,l}^k = \frac{B_{d,l}^k}{B_l^k} 100\%$$

gdzie:

$B_{d,l}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k , pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, według stanu w danym roku,

B_l^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k według stanu w danym roku.

W województwie wielkopolskim największym zagrożeniem długotrwałego bezrobocia są objęte między innymi zawody sklasyfikowane w grupach:

- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy, zawodowi działacze – wskaźnik 0,3,
- kierownicy małych przedsiębiorstw – wskaźnik 0,3,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – wskaźnik 0,3,
- rolnicy – wskaźnik 0,3,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów – wskaźnik 0,2,
- pracownicy obsługi biurowej – wskaźnik 0,2,
- modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – wskaźnik 0,2,
- nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – wskaźnik 0,2.

Szczegółowe wskaźniki dla elementarnych grup zawodowych zawarte są w załączniku 4.

6. Wnioski

- W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku liczba bezrobotnych zwiększyła się o 46,1%, przy jednoczesnym wzroście osób z kwalifikacjami do wykonywania zawodu o 36,2%.
- Najliczniej bezrobocie ukształtowało się wśród robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń – 12,8% ogółu bezrobotnych, robotników przemysłowych i rzemieślników – 11,4% oraz modelek, sprzedawców i demonstratorów – 10%.
- Bezrobotni bez zawodu stanowili 18,6% ogółu bezrobocia, odsetek ten spadł o 1,4 punkty procentowe w porównaniu do 2009 roku.
- Niezmiennie od dłuższego czasu najwięcej osób zarejestrowanych w urzędach pracy ma kwalifikacje do wykonywania zawodów: sprzedawca, asystent ekonomiczny, ślusarz, krawiec, kucharz, technik mechanik, murarz, szwaczka, pracownik biurowy oraz technik rolnik. Z uwagi na niedostateczną ilość ofert pracy często osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania ww. profesji przechodzą w stan długotrwałego bezrobocia.
- Wśród absolwentów szkół, którzy stanowili 8,6% ogółu bezrobotnych najliczniej występowali: sprzedawcy, asystenci ekonomiczni, kucharze małej gastronomii, technicy żywienia i gospodarstwa domowego, mechanicy pojazdów samochodowych, pedagodzy, ekonomiści, handlowcy, technicy informatycy i fryzjerzy. Wśród absolwentów 27,5% stanowiły osoby bez zawodu a udział kobiet wyniósł 58%.
- Powiatowe urzędy pracy z Wielkopolski pozyskały w 2009 roku 63 218 ofert pracy. Pracodawcy poszukiwali głównie sprzedawców, robotników gospodarczych, pracowników biurowych, pracowników administracyjnych, robotników budowlanych, ale także murarzy, robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym, sprzętaczek, przedstawicieli handlowych oraz kierowców samochodów ciężarowych.
- Za zawody deficytowe w województwie wielkopolskim w 2009 roku uznać należy między innymi robotnika gospodarczego, pracownika biurowego, pracownika administracyjnego, przedstawiciela handlowego, telemarketera, agenta ubezpieczeniowego, nauczyciela przedszkola, sekretarkę, kasjera handlowego i opiekunkę dziecięcą.

- Za zawody nadwyżkowe w województwie wielkopolskim w 2009 roku uznać należy między innymi sprzedawcę, asystenta ekonomicznego, ślusarza, krawca, technika mechanika, kucharza, mechanika samochodów osobowych, technika żywienia i gospodarstwa domowego, ekonomistę i technika rolnika.
- W 2009 roku odnotowano w Wielkopolsce:
 - 323 zawody deficytowe, tzn. takie dla których wystąpiło na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba poszukujących pracy,
 - 1 182 nadwyżkowe, tzn. takie, dla których liczba zarejestrowanych bezrobotnych była wyższa od liczby ofert pracy skierowanych do powiatowych urzędów pracy.

Część prognostyczna

1. Badanie popytu na pracę w 2009 roku

1.1 Koncepcja i metoda realizacji badania²

Celem badania popytu na pracę było uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli osób pracujących oraz wolnych i nowo utworzonych miejsc pracy.

Badanie popytu na pracę przeprowadzane jest metodą reprezentacyjną i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych jednej lub więcej osób. Umożliwia ona uogólnianie wyników badania na populację generalną. Próba do badania losowana była oddzielnie dla jednostek dużych i średnich oraz dla jednostek małych. Odrębne rozwiązanie dla jednostek małych motywowane jest nieco innym celem badania dla tej części badanej zbiorowości. W odniesieniu do jednostek dużych i średnich jako cel badania przyjęto uzyskanie informacji dla poszczególnych rodzajów działalności (sekcji PKD) wg województw.

Podstawowe definicje

Rynek pracy charakteryzują dwa wzajemnie nakładające się segmenty: *podaż siły roboczej i popyt na pracę*.

Siła robocza – jest to określona liczba ludności zainteresowana i gotowa wykonywać pracę.

Popyt na pracę – jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Przez ***popyt na pracę*** rozumiemy:

- 1) zagospodarowane miejsca pracy, określane aktualną liczbą pracujących,
- 2) wolne miejsca pracy.

Wolne miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

² Główny Urząd Statystyczny, „Popyt na pracę w 2009 roku.”

Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu badania przy uwzględnieniu podmiotów klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących i obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób – jednostki małe,
- 10 do 49 osób – jednostki średnie,
- powyżej 49 osób – jednostki duże.

Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw:

- handel i naprawy – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych,
- administracja publiczna – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne,
- dostawa wody - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją.

1.2 Osoby pracujące

W województwie wielkopolskim w końcu 2009 roku w rejestrze REGON widniało 359 350 podmiotów gospodarki narodowej³, z czego 340 881 tj. 94,9% to firmy jednoosobowe oraz małe, zatrudniające do 9 pracowników. Wśród ogółu podmiotów gospodarczych 279 841 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, 79 509 to osoby prawne oraz jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej. W porównaniu ze stanem z końca 2008r. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej zmalała o 0,5%.

W przedsiębiorstwach objętych badaniem popytu na pracę liczba pracujących w końcu 2009 roku wynosiła 1 024 535 osób, z tego 71,1% tj. 728 511 osób to pracownicy sektora prywatnego. Ponad 59,2% ogółu pracujących było zatrudnionych w jednostkach dużych, zatrudniających powyżej 49 osób.

Z ogółu przedsiębiorstw należących do sektora prywatnego największe zatrudnienie - podobnie jak w roku poprzednim - wygenerowały firmy prowadzące działalność w sekcjach:

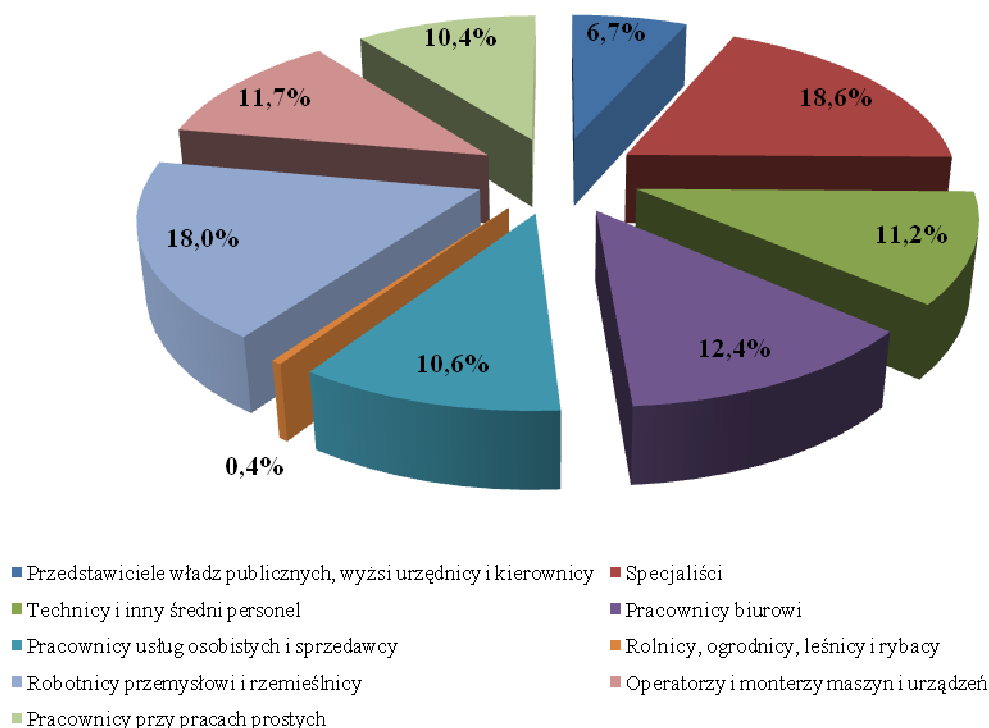
³ Podmioty gospodarki narodowej bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

przetwórstwo przemysłowe 38,4%, handel i naprawy 29,1% oraz budownictwo 9,3%. W sektorze publicznym najwięcej osób zatrudnionych było w edukacji 38,9%, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej 15,5% oraz administracji publicznej 11,9%.

Wśród wszystkich przedsiębiorstw najmniej pracowników zatrudniały sekcje: górnictwo i wydobywanie, dostawa wody, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz pozostała działalność usługowa. Udział pracujących w poszczególnych, wymienionych powyżej sekcjach nie przekroczył 1% ogółu zatrudnionych Wielkopolan.

W wielkopolskich firmach pracowali głównie specjaliści 190 347 osób tj. 18,6 (wobec 176 984 osób w analogicznym okresie roku poprzedniego), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 184 391 osób tj. 18,0 % (wobec 205 214 osób w analogicznym okresie roku poprzedniego), oraz pracownicy biurowi 127 281 osób tj. 12,4%. Stanowili oni łącznie prawie połowę zatrudnionych.

Wykres 1. Struktura osób pracujących w Wielkopolsce wg wielkich grup zawodowych w końcu 2009r

Na 1 024 535 osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach działających w obszarze 19 sekcji PKD ponad 60% pracuje w trzech z nich.

Sekcje generujące największe zatrudnienie to:

- przetwórstwo przemysłowe 288 962 osoby tj. 28,2%,

- handel i naprawy 213 079 osób tj. 20,8%,
- edukacja 121 529 osób tj. 11,9%.

Ponad połowa pracowników jest zatrudniona w firmach dużych, zatrudniających powyżej 49 osób.

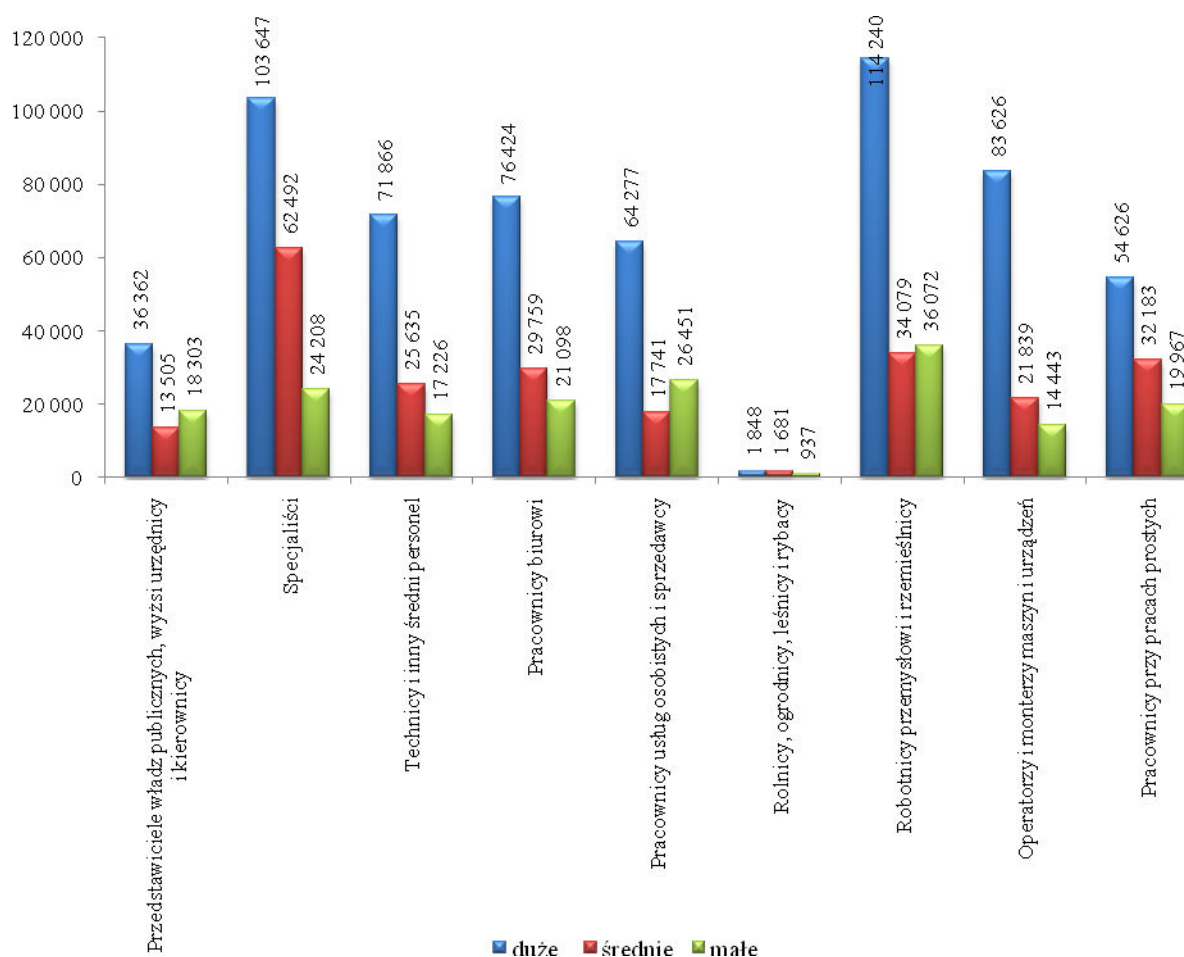
Tabela 1. Osoby pracujące w Wielkopolsce w końcu 2009 roku

Wyszczególnienie	Liczba osób pracujących w końcu 2009r.						% udział w ogóle				
	ogółem	w tym:					z sektora		jednostki wg wielkości		
		z sektora		jednostki wg wielkości							
		publicznego	prywatnego	duże	średnie	małe	publicznego	prywatnego	duże	średnie	małe
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17 844	5 577	12 267	8 872	6 718	2 254	31,3	68,7	49,7	37,6	12,6
Górnictwo i wydobywanie	6 842	6 261	581	6 565	133	144	91,5	8,5	96,0	1,9	2,1
Przetwórstwo przemysłowe	288 962	9 406	279 556	222 048	40 965	25 949	3,3	96,7	76,8	14,2	9,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	13 913	11 274	2 639	13 190	628	95	81,0	19,0	94,8	4,5	0,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	10 053	7 347	2 706	5 672	3 611	770	73,1	26,9	56,4	35,9	7,7
Budownictwo	71 167	3 413	67 754	25 801	18 487	26 879	4,8	95,2	36,3	26,0	37,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	213 079	1 119	211 960	108 625	49 048	55 406	0,5	99,5	51,0	23,0	26,0
Transport i gospodarka magazynowa	61 072	26 820	34 252	43 168	8 723	9 181	43,9	56,1	70,7	14,3	15,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	17 470	2 599	14 871	2 878	6 783	7 809	14,9	85,1	16,5	38,8	44,7
Informacja i komunikacja	12 605	836	11 769	6 996	3 154	2 455	6,6	93,4	55,5	25,0	19,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23 166	4 746	18 420	19 563	1 571	2 032	20,5	79,5	84,4	6,8	8,8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	10 817	2 712	8 105	5 538	2 985	2 294	25,1	74,9	51,2	27,6	21,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26 357	7 506	18 851	8 620	6 869	10 868	28,5	71,5	32,7	26,1	41,2
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	20 651	1 476	19 175	13 226	2 844	4 581	7,1	92,9	64,0	13,8	22,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	35 325	35 325	0	26 672	8 235	418	100,0	0,0	75,5	23,3	1,2
Edukacja	121 529	115 051	6 478	45 008	63 110	13 411	94,7	5,3	37,0	51,9	11,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	55 019	45 758	9 261	38 670	9 670	6 679	83,2	16,8	70,3	17,6	12,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9 737	8 490	1 247	3 867	3 801	2 069	87,2	12,8	39,7	39,0	21,2
Pozostała działalność usługowa	8 927	308	8 619	1 937	1 579	5 411	3,5	96,5	21,7	17,7	60,6
Ogółem województwo	1 024 535	296 024	728 511	606 916	238 914	178 705	28,9	71,1	59,3	23,3	17,4

Z danych GUS wynika, że w województwie wielkopolskim zatrudnienie generują przede wszystkim duże firmy, w większości dające pracę robotnikom przemysłowym i rzemieślnikom, specjalistom a także operatorom maszyn i urządzeń, technikom i pracownikom biurowym.

Jak wskazuje badanie popytu na pracę w Wielkopolsce małe przedsiębiorstwa, zatrudniające do 9 osób zatrudniały jedynie 17% ogółu pracowników. Najwyższy odsetek zatrudnienia w małych firmach wystąpił w sekcji pozostała działalność usługowa tj. 60,6% ogółu zatrudnionych osób, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi tj. 44,7% oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna tj. 41,2% ogółu zatrudnionych.

Wykres 2. Liczba osób pracujących w Wielkopolsce wg wielkich grup zawodowych z uwzględnieniem małych, średnich i dużych przedsiębiorstw - stan w końcu 2009r.

1.3 Wolne miejsca pracy

Zgodnie z danymi uzyskanymi w wyniku badania popytu na pracę w końcu 2009 roku wielkopolskie przedsiębiorstwa dysponowały o ponad 45% mniejszą niż przed rokiem ilością niewykorzystanych miejsc pracy (8 974 wakaty w 2008r., 4 873 wakaty w 2009r.).

Najwięcej wolnych stanowisk zarejestrowano w sektorach:

- handel i naprawy:
 - 1 466 wakatów w końcu grudnia 2009,
 - 1 517 wakatów w końcu czerwca 2009,
 - 1 945 wakatów w końcu grudnia 2008,
- przetwórstwo przemysłowe
 - 973 wakaty w końcu grudnia 2009,
 - 1 663 wakaty w końcu czerwca 2009,
 - 2 903 wakaty w końcu grudnia 2008r,
- budownictwo
 - 539 wakatów w końcu grudnia 2009,
 - 834 wakaty w końcu czerwca 2009,
 - 1 405 wakatów w końcu grudnia 2008r.

Niewielką ilość wolnych stanowisk oferowały firmy z branży wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, edukacja oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Tabela 2. Wolne miejsca pracy w przedsiębiorstwach z terenu Wielkopolski w końcu 2009 roku

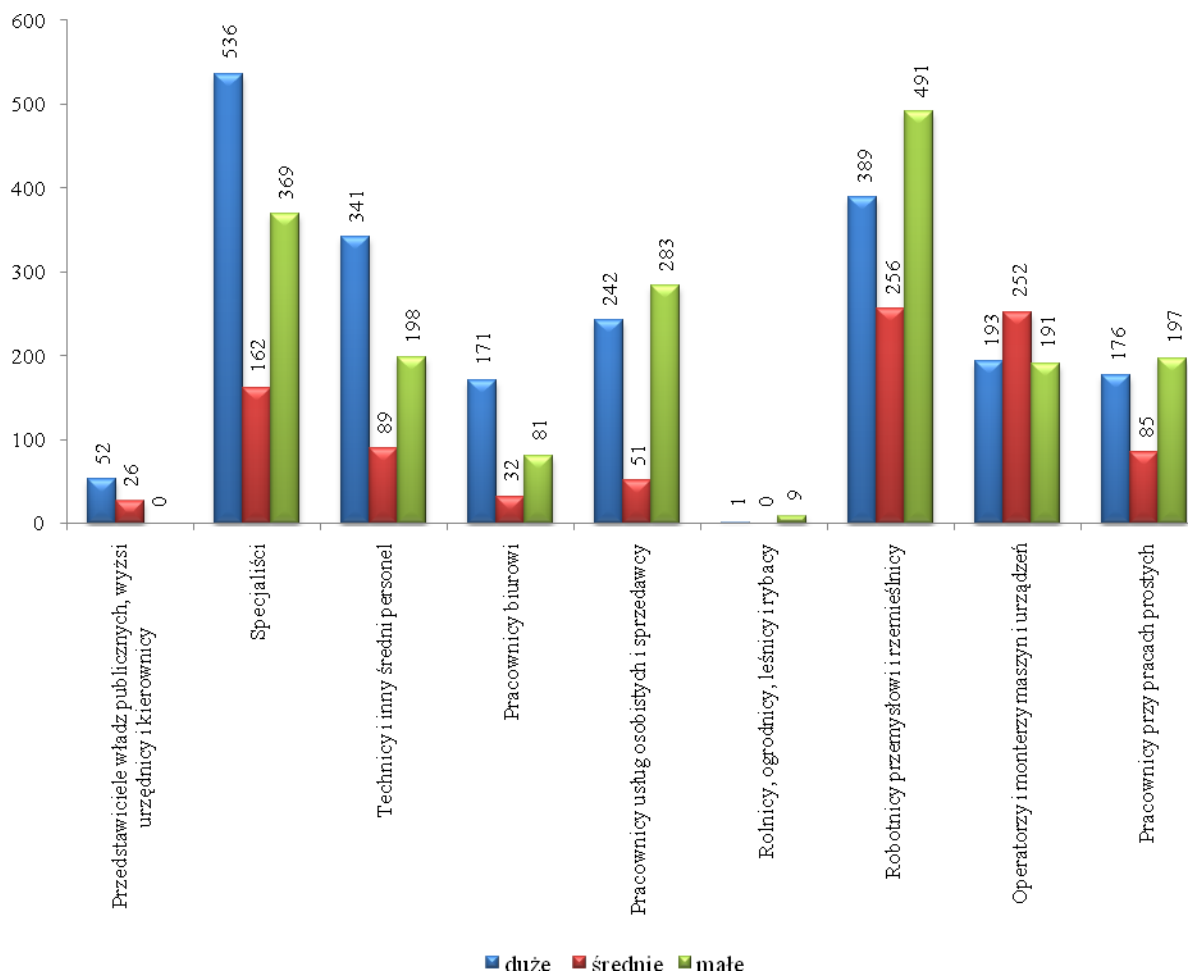
Wyszczególnienie	Liczba wolnych miejsc pracy w końcu 2009r.						% udział w ogóle				
	ogółem	w tym:					z sektora		jednostki wg wielkości		
		z sektora		jednostki wg wielkości							
		publicznego	prywatnego	duże	średnie	małe	publicznego	prywatnego	duże	średnie	małe
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	61	1	60	1	20	40	1,6	98,4	1,6	32,8	65,6
Przetwórstwo przemysłowe	973	0	973	582	128	263	0,0	100,0	59,8	13,2	27,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	7	6	1	5	2	0	85,7	14,3	71,4	28,6	0,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	49	26	23	8	32	9	53,1	46,9	16,3	65,3	18,4
Budownictwo	539	22	517	107	153	279	4,1	95,9	19,9	28,4	51,8
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1 466	4	1 462	482	237	747	0,3	99,7	32,9	16,2	51,0
Transport i gospodarka magazynowa	330	73	257	119	120	91	22,1	77,9	36,1	36,4	27,6
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	136	0	136	19	5	112	0,0	100,0	14,0	3,7	82,4
Informacja i komunikacja	148	0	148	97	21	30	0,0	100,0	65,5	14,2	20,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	175	0	175	155	0	20	0,0	100,0	88,6	0,0	11,4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	52	6	46	27	15	10	11,5	88,5	51,9	28,8	19,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	120	7	113	41	17	62	5,8	94,2	34,2	14,2	51,7
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	197	0	197	99	28	70	0,0	100,0	50,3	14,2	35,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	283	283	0	218	62	3	100,0	0,0	77,0	21,9	1,1

Edukacja	41	36	5	25	15	1	87,8	12,2	61,0	36,6	2,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	188	130	58	97	64	27	69,1	30,9	51,6	34,0	14,4
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	43	34	9	17	12	14	79,1	20,9	39,5	27,9	32,6
Pozostała działalność usługowa	65	2	63	2	22	41	3,1	96,9	3,1	33,8	63,1
Ogółem województwo	4 873	630	4 243	2 101	953	1 819	12,9	87,1	43,1	19,6	37,3

W końcu 2009 roku największą liczbą wolnych etatów dysponowały firmy duże 43,1%, wśród nich najliczniej z branży:

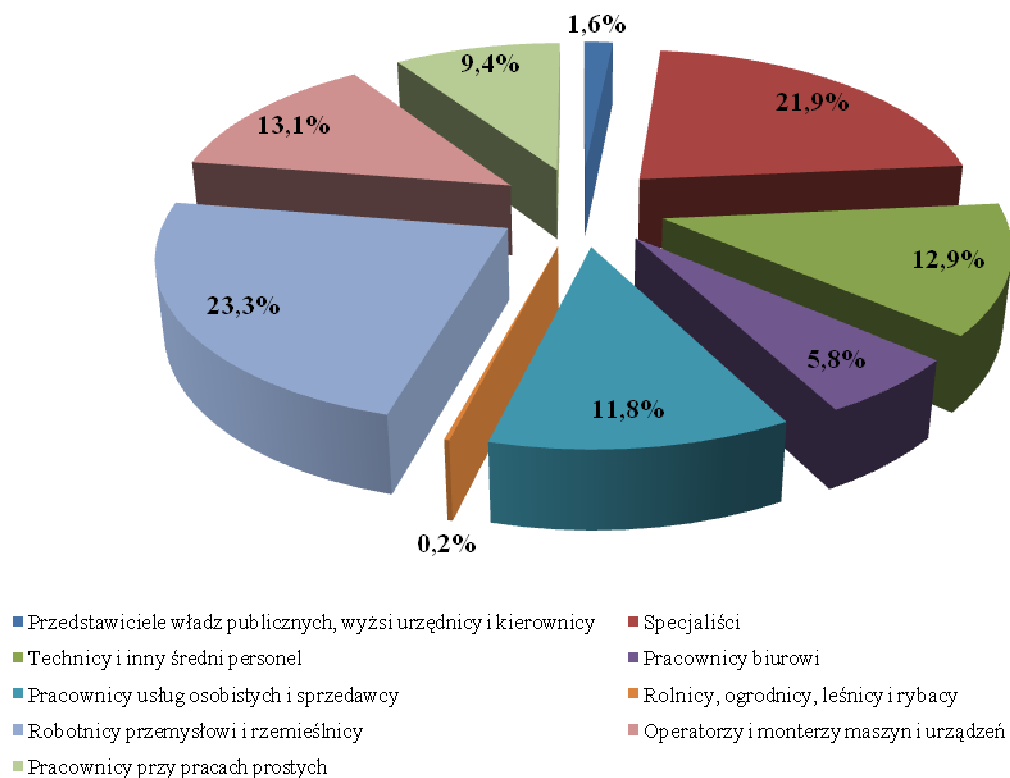
- przetwórstwo przemysłowe 582 miejsca,
- handel i naprawy 482 miejsca,
- administracja publiczna i obrona narodowa 218 miejsc,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa 155 miejsc.

Wykres 3. Liczba wolnych miejsc pracy w Wielkopolsce w 2009r wg wielkich grup zawodowych z uwzględnieniem małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

Wolne miejsca pracy czekały przede wszystkim na robotników przemysłowych i rzemieślników, specjalistów oraz operatorów i monterów maszyn i urządzeń. Pracownicy biurowi w końcu 2009 roku mieli do dyspozycji jedynie 5,8% ogółu stanowisk, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy 11,8% natomiast technicy i inny średni personel 12,9%.

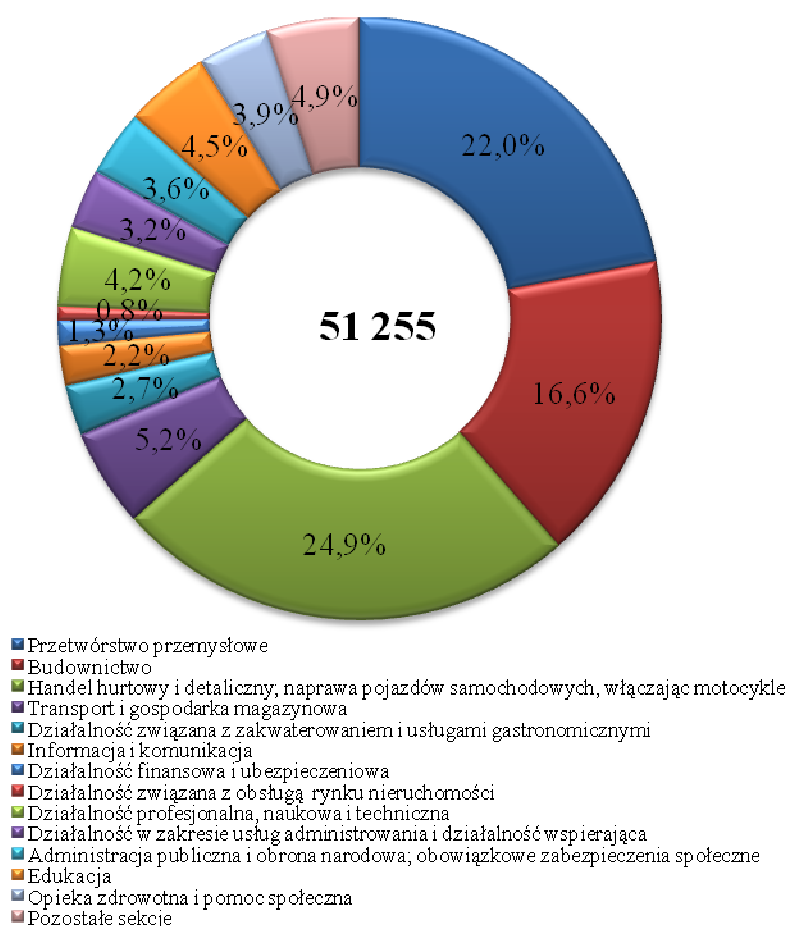
Wykres 4. Struktura wolnych miejsc pracy w Wielkopolsce wg wielkich grup zawodowych w 2009r.

1.4 Nowo utworzone miejsca pracy

W Wielkopolsce w 2009 roku w badanych przedsiębiorstwach powstało 51 255 nowych miejsc pracy, z czego prawie 87% w sektorze prywatnym. Najwięcej, niemal 45% tj. 22 832 miejsca utworzono w przedsiębiorstwach małych zatrudniających najwyżej do 9 pracowników, 28,2% ogółu nowopowstałych stanowisk pracy tj. 14 478 dotyczyło firm dużych.

Wykres 5. Struktura nowo utworzonych miejsc pracy w Wielkopolsce w 2009r. wg sekcji PKD

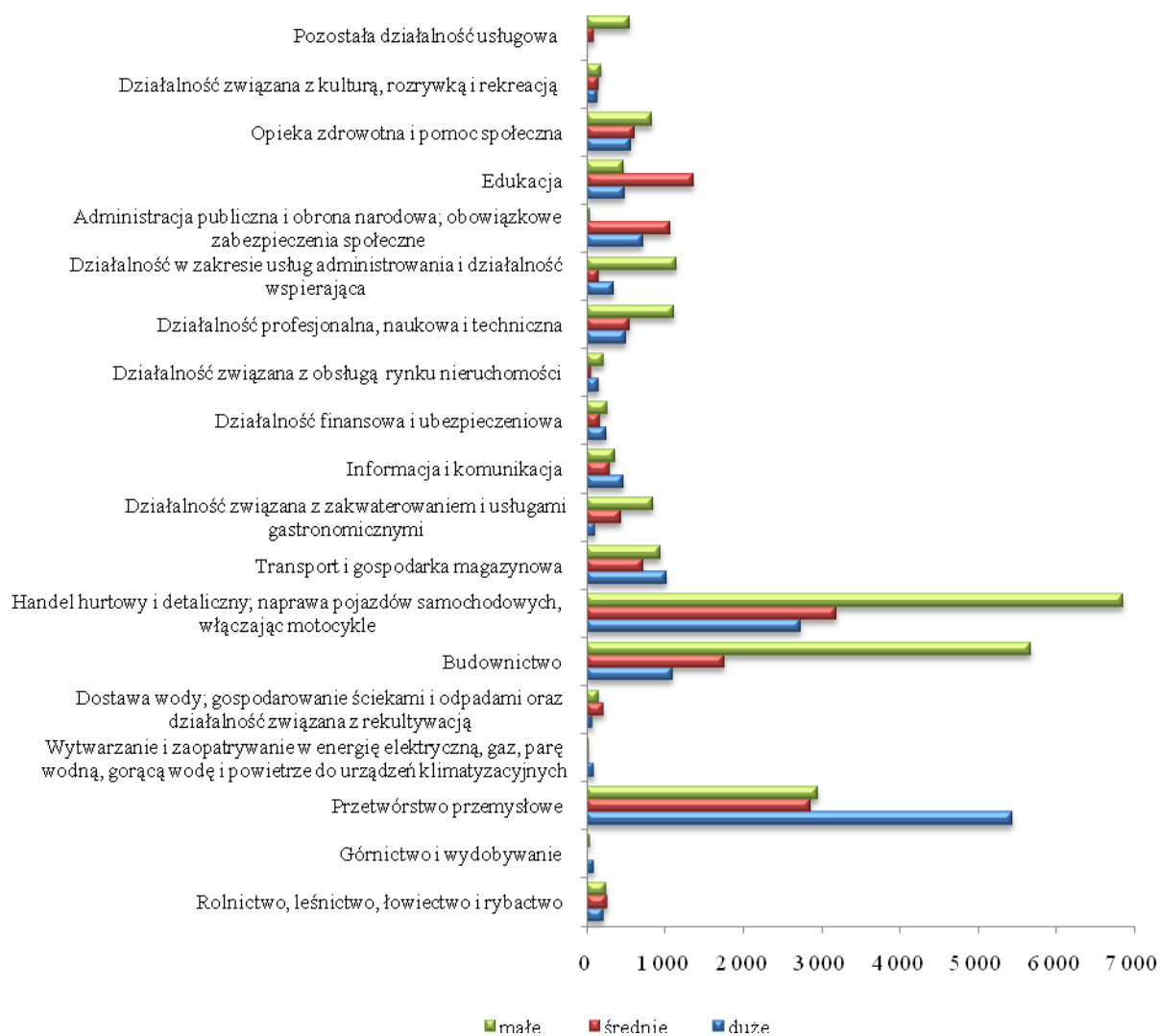
W 2009r. najwięcej nowych stanowisk pracy powstało w firmach prowadzących działalność w sektorach: handel i naprawy 24,9% tj. 12 763 etaty, przetwórstwo przemysłowe 22,0% tj. 11 255 etatów, budownictwo 16,6% tj. 8 512 etatów oraz transport i gospodarka magazynowa 5,2% tj. 2 683 etaty. Niewielką liczbę, nie przekraczającą 500 nowych stanowisk pracy, wykazały przedsiębiorstwa z sektora górnictwo i wydobywanie, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, dostawa wody, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Tabela 3. Nowo utworzone miejsca pracy w przedsiębiorstwach z terenu województwa wielkopolskiego w 2009 roku

Wyszczególnienie	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w 2009r.						% udział w ogóle				
	ogółem	w tym:					z sektora		jednostki wg wielkości		
		z sektora		jednostki wg wielkości			publicznego	prywatnego	duże	średnie	małe
		publicznego	prywatnego	duże	średnie	małe					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	711	53	658	214	257	240	7,5	92,5	30,1	36,1	33,8
Górnictwo i wydobywanie	135	73	62	86	9	40	54,1	45,9	63,7	6,7	29,6
Przetwórstwo przemysłowe	11 255	66	11 189	5 436	2 865	2 954	0,6	99,4	48,3	25,5	26,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych	140	88	52	93	24	23	62,9	37,1	66,4	17,1	16,4
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	437	195	242	68	214	155	44,6	55,4	15,6	49,0	35,5
Budownictwo	8 512	45	8 467	1 092	1 754	5 666	0,5	99,5	12,8	20,6	66,6
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	12 763	10	12 753	2 731	3 186	6 846	0,1	99,9	21,4	25,0	53,6
Transport i gospodarka magazynowa	2 683	281	2 402	1 022	723	938	10,5	89,5	38,1	26,9	35,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 389	58	1 331	112	427	850	4,2	95,8	8,1	30,7	61,2
Informacja i komunikacja	1 110	1	1 109	469	289	352	0,1	99,9	42,3	26,0	31,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	668	47	621	249	165	254	7,0	93,0	37,3	24,7	38,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	409	67	342	145	52	212	16,4	83,6	35,5	12,7	51,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2 167	271	1 896	505	551	1 111	12,5	87,5	23,3	25,4	51,3
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 631	0	1 631	345	148	1 138	0,0	100,0	21,2	9,1	69,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1 824	1 824	0	721	1 065	38	100,0	0,0	39,5	58,4	2,1
Edukacja	2 324	1 938	386	488	1 370	466	83,4	16,6	21,0	59,0	20,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 984	1 378	606	558	600	826	69,5	30,5	28,1	30,2	41,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	467	300	167	130	152	185	64,2	35,8	27,8	32,5	39,6
Pozostała działalność usługowa	646	0	646	14	94	538	0,0	100,0	2,2	14,6	83,3
Ogółem województwo	51 255	6 695	44 560	14 478	13 945	22 832	13,1	86,9	28,3	27,2	44,5

Poniższy wykres dotyczy liczby nowo utworzonych miejsc pracy w przedsiębiorstwach w podziale na wielkość jednostki oraz sektor działalności. Sektor przetwórstwa przemysłowego należy do największego w Wielkopolsce. W dużych przedsiębiorstwach przemysłowych zostało utworzonych w tym okresie zdecydowanie najwięcej stanowisk pracy tj. 5 436, następnie wśród średnich przedsiębiorstw z sektora handlowego i usługowego tj. 3 186 oraz wśród małych przedsiębiorstw z sektora handlowego i usługowego tj. 6 846 oraz budownictwa tj. 5 666.

Wykres 6. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy w Wielkopolsce w 2009r. wg sekcji PKD z uwzględnieniem małych, średnich i dużych przedsiębiorstw.

2. Analiza absolwentów szkół województwa wielkopolskiego rocznika 2008/2009

W roku szkolnym 2008/2009 wszystkie typy szkół ponadgimnazjalnych, w Wielkopolsce, tj. zasadnicze szkoły zawodowe, technika, szkoły średnie artystyczne, licea ogólnokształcące, licea profilowane, szkoły policealne i szkoły wyższe, ukończyło 101 593 absolwentów, w tym kobiety stanowiły 58% (58 928).

Jak wykazały statystyki w ewidencji powiatowych urzędów pracy według stanu na koniec października 2009 roku, zarejestrowanych jako bezrobotni było 9 312 absolwentów rocznika 2008/2009, w tym 5 473 kobiety. Liczba bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego o 69%. Ponadto w rejestrach bezrobotnych nadal widniało 2 229 osób, w tym 1 488 kobiet, które edukację zakończyły w poprzednim roku szkolnym, tj. 2007/2008.

Wykres 7. Udział procentowy absolwentów wg typów szkół w całej populacji absolwentów w danym roczniku, tj. 2007/2008 i 2008/2009

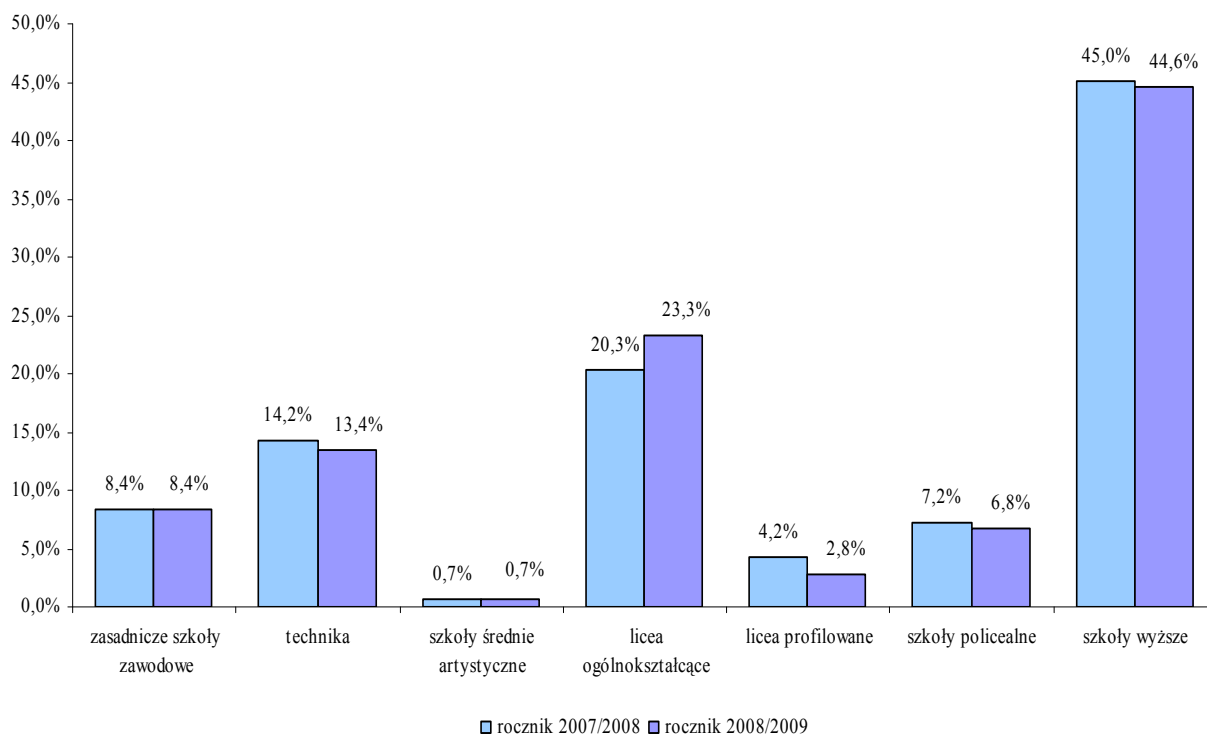

Tabela 4. Zestawienie szkół ponadgimnazjalnych w województwie wielkopolskim

Lp.	Typ szkoły	Liczba absolwentów rocznik 2007/2008 ze szkół woj. wlkp. stan na 31.10.2008*		Liczba absolwentów rocznik 2008/2009 ze szkół woj. wlkp. stan na 31.10.2009*		Liczba bezrobotnych absolwentów rocznik 2007/2008 ze szkół woj. wlkp. stan na 31.10.2008**		Liczba bezrobotnych absolwentów rocznik 2008/2009 ze szkół woj. wlkp. stan na 31.10.2009**		Liczba absolwentów rocznika 2007/2008, którzy wg stanu na 31.10.2009 nadal widnieją w ewidencji PUP jako osoby bezrobotne**	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	15	16
1	zasadnicze szkoły zawodowe	7 882	2 610	8 511	2 928	900	431	1 945	860	339	192
2	technika	13 301	5 436	13 597	5 729	1 475	988	2 578	1 297	527	314
3	szkoły średnie artystyczne	623	408	735	474	4	4	5	4	2	2
4	licea ogólnokształcące	19 042	11 683	23 690	14 320	955	712	1 569	1 065	368	262
5	licea profilowane	3 939	2 430	2 818	1 789	525	389	594	391	198	150
6	szkoły policealne	6 774	3 996	6 888	4 108	254	212	394	279	133	99
7	szkoły wyższe	42 207	27 406	45 354	29 580	1 393	1 031	2 227	1 577	662	469
Razem		93 768	53 969	101 593	58 928	5 506	3 767	9 312	5 473	2 229	1 488

* Informacje dotyczące absolwentów zostały pozyskane z ministerstwa Edukacji Narodowej oraz szkół wyższych województwa wielkopolskiego.

** Informacje dotyczące bezrobotnych absolwentów zostały pozyskane z powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego.

2.1 Zasadnicze szkoły zawodowe

Odsetek osób kończących wielkopolskie zasadnicze szkoły zawodowe stanowi 8,4% ogółu kształcących się w szkołach ponadgimnazjalnych. W ostatnim roku nastąpił wzrost liczby absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. W roku szkolnym 2008/2009 naukę w zasadniczych szkołach zawodowych w Wielkopolsce ukończyło 8 511 osób, w tym 2 928 kobiet. W stosunku do roku ubiegłego liczba absolwentów wykształconych na tym poziomie edukacji wzrosła o niemal 8%. W powiatowych urzędach pracy, według stanu na koniec października 2009 roku, zarejestrowanych było 1 945 absolwentów (860 kobiet) ostatniego rocznika, tj. ponad dwukrotnie więcej niż w roku ubiegłym.

Wielkopolskie statystyki wskazują, że od kilku lat w kształceniu zasadniczych szkół zawodowych na czołowych pozycjach znajdują się te same zawody, tj.: sprzedawca, kucharz małej gastronomii, mechanik pojazdów samochodowych, czy fryzjer. W zawodach tych kształcą się największa liczba osób, które jednocześnie po ukończeniu szkoły mają największe trudności ze znalezieniem zatrudnienia. W wymienionych, nadwyżkowych grupach

zawodowych nastąpił największy wzrost liczby osób bezrobotnych w stosunku do roku poprzedniego.

Dominującym zawodem zarówno pod względem największej ilości absolwentów, jak i generowania największych wartości bezrobocia jest sprzedawca. W roku szkolnym 2008/2009 na wielkopolskim rynku pracy przybyło 1 630 sprzedawców, tj. o 120 osób więcej niż w roku ubiegłym. Zdecydowaną większość wśród sprzedawców stanowią kobiety, których było w ostatnim roczniku 1 444. Niepokojący jest fakt, iż wraz ze wzrostem liczby absolwentów zwiększa się także liczba bezrobotnych w tym zawodzie, których w 2009 roku były 502 osoby (443 kobiety), a więc w porównaniu do roku poprzedniego o 292 osoby więcej.

Zwiększyła się także liczba mechaników pojazdów samochodowych, którzy w 2009 roku uplasowali się na drugiej pozycji pod względem liczby absolwentów oraz wielkości bezrobocia. W roku szkolnym 2008/2009 naukę w tym zawodzie ukończyły 1 164 osoby, a w roku wcześniejszym 1 085 osób. Spośród wszystkich mechaników pojazdów samochodowych, którzy ukończyli naukę w roczniku 2008/2009, na koniec października 2009 roku, bezrobotnymi zostały 243 osoby, co stanowi ponad dwukrotny wzrost w stosunku do absolwentów poprzedniego rocznika (101 osób). Dla wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych mechaników, których na koniec 2009 roku było 1 087, powiatowe urzędy pracy dysponowały 290 ofertami pracy.

Kolejną co do wielkości kategorię zawodową stanowią kucharze małej gastronomii. Ich liczba nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego, jednak nadal kształtuje się na wysokim poziomie. W ostatnim roku było 1 118 absolwentów kończących szkoły zawodowe w tym zawodzie, czyli o 42 osoby mniej niż w roku szkolnym 2007/2008. Wzrosła natomiast liczba bezrobotnych kucharzy małej gastronomii. Na koniec października 2009 roku zarejestrowanych w urzędach pracy absolwentów w tym zawodzie było 277, tj. prawie 78% więcej niż w roku poprzednim. Jednocześnie w ciągu 2009 roku od pracodawców wpłynęły 102 oferty pracy dla osób wyuczonych w tym zawodzie. Jednocześnie bezrobotnych kucharzy małej gastronomii było na koniec tego roku 1 229.

Zawodem, który generuje co roku duży odsetek osób bezrobotnych jest zawód fryzjera. W roku szkolnym 2008/2009 wielkopolskie zasadnicze szkoły zawodowe ukończyło w tym zawodzie 635 osób (591 kobiet), czyli niemal 26% więcej niż rok wcześniej. Wśród absolwentów tej grupy od kilku lat utrzymuje się wysoki poziom bezrobocia. W roczniku

2008/2009 odsetek bezrobotnych fryzjerów wyniósł 25%. Zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego, wówczas bezrobotni stanowili niecałe 15% ogółu absolwentów w tym zawodzie. Dla wszystkich fryzjerów, którzy w liczbie ponad tysiąca osób zarejestrowali się jako bezrobotni w powiatowych urzędach pracy, pracodawcy zgłosili 511 ofert pracy.

W roczniku 2008/2009 edukację w zawodzie murarza ukończyły 242 osoby, a zarejestrowanych jako bezrobotne było 25 osób. W odniesieniu do roku szkolnego 2007/2008 zainteresowanie tym kierunkiem kształcenia zwiększyło się, absolwentów zasadniczych szkół zawodowych w tej profesji było wówczas 135, a zarejestrowanych w urzędach pracy było 6 osób. Jednocześnie wielkopolscy pracodawcy zgłosili w 2009 roku 1 317 ofert pracy dla murarzy. W ostatnim roku szkolnym w całej Wielkopolsce 9 absolwentów opuściło zasadnicze szkoły zawodowe w zawodzie cieśli i żaden z nich nie został zarejestrowany w powiatowym urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. Od pracodawców wpłynęło do urzędów pracy 177 ofert pracy dla osób posiadających ten zawód. Podobnie sytuacja przedstawia się w zawodzie dekarza. Popyt na rynku zdecydowanie przeważał nad podażą. W roku szkolnym 2008/2009 zdobyło go 15 osób, nie odnotowano osób bezrobotnych w tym zawodzie, a pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 375 ofert pracy. Nadal duże zapotrzebowanie występuje na osoby wykształcone w zawodzie stolarza. W urzędach pracy zgłoszonych zostało w całym 2009 roku 813 ofert pracy dla tej grupy zawodowej, a w ostatnim roczniku zasadnicze szkoły zawodowe ukończyło 547 osób w tym zawodzie.

Tabela 5. Informacje na temat wybranych zawodów w zasadniczych szkołach zawodowych województwa wielkopolskiego w latach 2005-2009

Rocznik absolwentów	Zawód	Dane z wybranych szkół w Wielkopolsce			Dane ze wszystkich szkół Wielkopolski			Udział % bezrobotnych abs. z wybranych szkół do ogółu bezrobotnych abs. (kol. 5 / kol. 7)
		Liczba wystąpień danego zawodu*	Liczba absolwentów**	Liczba bezrobotnych absolwentów***	Liczba absolwentów	Liczba bezrobotnych absolwentów		
1	2	3	4	5	6	7	8	
rocznik 2008/2009	sprzedawca	20	696	271	1 630	502	54,0%	
	kucharz małej gastronomii	20	410	145	1 118	277	52,3%	
	mechanik pojazdów samochodowych	19	391	146	1 164	243	60,1%	
	fryzjer	19	248	94	635	159	59,1%	
	stolarz	20	224	58	547	100	58,0%	
	cukiernik	18	147	44	328	77	57,1%	
	ślusarz	20	145	48	345	78	63,2%	
	elektromechanik	18	87	33	300	61	54,1%	
	elektryk	17	74	20	159	43	46,5%	
	monter instalacji i urządzeń sanitarnych	17	83	14	238	42	33,3%	
rocznik 2007/2008	sprzedawca	20	613	113	1 531	210	53,8%	
	kucharz małej gastronomii	20	380	79	1 160	156	50,6%	
	mechanik pojazdów samochodowych	19	354	53	1 085	101	52,5%	
	fryzjer	20	206	45	505	75	60,0%	
	cukiernik	19	121	32	298	50	64,0%	
	stolarz	20	197	29	503	42	69,0%	
	ślusarz	15	100	18	283	35	51,4%	
	krawiec	16	62	23	111	29	79,3%	
	blacharz samochodowy	14	82	21	154	24	87,5%	
	elektryk	16	61	9	167	20	45,0%	

* Informacja dotyczy wybranych szkół w Wielkopolsce, które wygenerowały największą liczbę bezrobotnych absolwentów w konkretnych zawodach.

** Informacja dotyczy absolwentów wybranych szkół z Wielkopolski, które wygenerowały największą liczbę bezrobotnych absolwentów w konkretnych zawodach.

*** Informacja dotyczy bezrobotnych absolwentów wybranych szkół z Wielkopolski, którzy zostali zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni.

2.2 Szkoły średnie artystyczne

W roku 2009 naukę w szkołach średnich artystycznych w Wielkopolsce ukończyło 735 osób, w tym 474 kobiety. Spośród wszystkich absolwentów kończących szkoły ponadgimnazjalne, młodych osób, które wybrały kształcenie w kierunku artystycznym jest stosunkowo niewiele i stanowią one nieduży odsetek ogółu populacji absolwentów rocznika 2008/2009. Z roku na rok ich liczba systematycznie wzrasta, absolwentów ostatniego rocznika było o 112 osób więcej niż w roku szkolnym 2007/2008, a w stosunku do roku 2006/2007 liczba ta zwiększyła się o 214 osób. Na stałym, niskim poziomie utrzymuje się bezrobocie wśród osób, które ukończyły ten typ szkoły. Na koniec października 2009 r. w urzędach pracy zarejestrowanych jako bezrobotne było 5 absolwentów szkół artystycznych.

Począwszy od roku szkolnego 2006/2007 szkoły średnie artystyczne w Wielkopolsce kształcą na 3 kierunkach, tj.: muzyk instrumentalista, plastyk i tancerz. Podobnie jak w latach poprzednich najwięcej osób ukończyło naukę w zawodzie muzyk instrumentalista, który cieszy się rosnącym zainteresowaniem wśród młodzieży, o czym świadczy wzrastająca liczba absolwentów. W roku 2008/2009 edukację na tym kierunku ukończyło 629 osób, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi wzrost o ponad 20% oraz 44% do rocznika 2006/2007. Trzy absolwentki tego kierunku z ostatniego rocznika zarejestrowały się jako osoby bezrobotne.

Liczba osób, które opuściły szkoły artystyczne w zawodzie plastyka w dwóch kolejnych latach, tj. 2008/2009 i poprzednim utrzymała się na podobnym poziomie, odpowiednio 93 i 96 absolwentów tego kierunku. Dwóch absolwentów ostatniego rocznika nie znalazło zatrudnienia.

W 2009 roku pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 8 ofert pracy dla osób posiadających zawód plastyka, 2 oferty pracy dla tancerzy, natomiast dla muzyków instrumentalistów nie odnotowano żadnej oferty.

2.3 Technika

W roku szkolnym 2008/2009 wielkopolskie technika ukończyło 13 597 osób, czyli o niemal 300 osób więcej niż w roku poprzednim. Absolwenci tych szkół stanowili 13,4% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ostatniego rocznika w regionie.

Liczba bezrobotnych absolwentów tego typu szkół wyniosła 2 578 osób, w tym 1 297 kobiet, i wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku o prawie 75%.

W roku szkolnym 2008/2009, podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej osób ukończyło technika w zawodzie technik ekonomista tj. 2 211 osób, w tym 1 657 kobiet. Spośród absolwentów tego kierunku 590 osób, tj. ponad 26%, zostało zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa wielkopolskiego jako bezrobotne. 74% bezrobotnych absolwentów tego rocznika w zawodzie technik ekonomista stanowiły kobiety.

W całym 2009 roku wielkopolscy pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 97 ofert pracy dla techników ekonomistów, tym samym jest to niezmiennie zawód nadwyżkowy, który co roku generuje dużą liczbę bezrobotnych, przy niskim zapotrzebowaniu na nich na rynku pracy.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat systematycznie zmniejsza się liczba osób, które kończą naukę w zawodzie technik handlowiec. W roku szkolnym 2006/2007 takich osób było 1 698, rok później 1 267, natomiast w roku szkolnym 2008/2009 1 053 osoby. Spośród absolwentów w tym zawodzie z ostatniego rocznika, na koniec października 2009 roku, 230 osób, tj. prawie 29%, posiadało status bezrobotnego, natomiast w tym samym czasie w powiatowych urzędach pracy w Wielkopolsce zarejestrowanych było 3 646 osób bezrobotnych, które posiadały zawód technik handlowiec. Dla bezrobotnych w tym zawodzie urzędy pracy posiadały w 2009 roku 421 ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców.

W ostatnim roku szkolnym, znaczna liczba absolwentów ukończyła wielkopolskie technika w zawodach technik mechanik oraz technik żywienia i gospodarstwa domowego. Osób, które ukończyły naukę na poziomie ponadgimnazjalnym w zawodzie technik mechanik, w roku szkolnym 2008/2009 było 1 357, czyli o 158 osób mniej niż rok wcześniej. Spośród absolwentów tego zawodu, na koniec października 2009 roku, ponad 13% stanowiły osoby bezrobotne. W 2009 roku powiatowe urzędy pracy w województwie wielkopolskim dysponowały 39 ofertami pracy dla techników mechaników, przy czym na koniec tego roku, zarejestrowanych jako bezrobotne było 2 265 osób, które posiadały ten zawód.

W porównaniu do roku poprzedniego, nieznacznie spadła liczba absolwentów w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa domowego, z 1 175 do 1 153 osób. W roku szkolnym 2008/2009 zawód ten znajdował się na trzecim miejscu pod względem największej liczby absolwentów w wielkopolskich technikach. Na koniec października 2009 roku, 242 osoby, które ukończyły naukę w tym zawodzie w ostatnim roku szkolnym, zostały zarejestrowane jako bezrobotne. Dla osób posiadających zawód technik żywienia i gospodarstwa domowego, do powiatowych urzędów pracy w Wielkopolsce, w całym 2009

roku pracodawcy zgłosili 25 ofert pracy, natomiast na koniec grudnia tego roku 1 311 osób posiadających ten zawód było zarejestrowanych jako bezrobotne.

W okresie ożywienia koniunktury, szczególnie w 2007 roku, nastąpił wzmożony popyt na pracę osób w branży budowlanej i drogowej. Jednocześnie w wyniku wielu czynników, w tym emigracji pracowników po akcesji Polski do Unii Europejskiej oraz malejącego zainteresowania uczniów kształceniem w szkołach zawodowych i technikach, w regionie wystąpił problem braku wykwalifikowanych specjalistów w budownictwie i drogownictwie.

W zawodzie technik budownictwa wielkopolskie technika w roku szkolnym 2008/2009 opuściły 492 osoby, prawie 30 osób mniej niż w roku poprzednim. Ponad 13% (65 osób) spośród absolwentów tego zawodu, na koniec października 2009 roku, było zarejestrowanych jako bezrobotne. Rok wcześniej bezrobotni technicy budownictwa stanowili niecałe 5% ogółu absolwentów tego zawodu. Pracodawcy w całym 2009 roku zgłosili do powiatowych urzędów pracy 83 oferty pracy dla techników budownictwa.

Absolwenci w zawodzie technik drogownictwa znajdują się w dość dobrej sytuacji na wielkopolskim rynku pracy. W ostatnim roku szkolnym technika w tym zawodzie ukończyło 87 osób, tj. o 61 osób więcej niż w roku poprzednim. Spośród absolwentów ostatniego rocznika, na koniec października 2009 roku, 3 osoby były zarejestrowane jako bezrobotne. W 2009 roku do powiatowych urzędów pracy w Wielkopolsce wpłynęło 35 ofert zatrudnienia dla pracowników w zawodzie technik drogownictwa.

Najlepsza sytuacja na rynku pracy, również w odniesieniu do osób, które ukończyły technika, dotyczy zawodów związanych z nowoczesnymi technologiami oraz usługami, przede wszystkim z branżami: technika, inżyniera, IT oraz logistyka i transport⁴. W roku szkolnym 2008/2009 227 osób ukończyło naukę w zawodzie technik mechatronik, tj. o 142 osoby więcej niż w roku poprzednim, z tego jako bezrobotne zostało zarejestrowanych 12 osób, tj. 8,4% absolwentów tego kierunku. Zawód technika logistyka uzyskało 149 osób, z czego na koniec października 2009 roku, bez zatrudnienia pozostawało 12 osób, tj. 8% absolwentów tego kierunku. Absolwentów zawodu technik teleinformatyk było w ostatnim roku szkolnym 79, tj. o 56 osób więcej niż rok wcześniej. Żadna z osób wykształconych w tym zawodzie nie została zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna.

⁴ *Rekrutacja w polskim Internecie. Report ekspercki*, GazetaPraca.pl, 2010 rok

2.4 Szkoły policealne

Szkoły policealne w roku 2009 wprowadziły na wielkopolski rynek pracy 6 888 absolwentów, z czego 4 108 kobiet. Po obserwowanym w roku szkolnym 2007/2008 spadku liczby absolwentów tego typu szkół, których było wówczas 6 774, ich liczba ponownie zaczyna wzrastać. Nadal są to szkoły popularne wśród młodzieży, umożliwiając one bowiem szybkie zdobycie zawodu, w swojej ofercie mają wiele różnorodnych kierunków. Niejednokrotnie też, szkoły te wybierają osoby, które w dość krótkim czasie (w większości są to szkoły 1-2 letnie) pragną podnieść swoje kwalifikacje, bądź przekwalifikować się i wykształcić w innym zawodzie.

Na koniec października 2009 roku bezrobotnych absolwentów wielkopolskich szkół policealnych było 394, w tym 279 kobiet, tj. o 140 osób więcej w porównaniu do roku poprzedniego.

Od kilku lat w szkołach policealnych w czołówce najpopularniejszych kierunków, a tym samym takich, które wprowadzają na rynek pracy największą liczbę absolwentów znajdują się techniki usług kosmetycznych, techniki informatyk i techniki administracji. W roku szkolnym 2008/2009 osoby, które wykształciły się w tych zawodach stanowiły 33% wszystkich absolwentów szkół policealnych tego rocznika w regionie.

Mimo, iż wymienione powyżej kierunki są dominującymi pod względem liczby absolwentów, to w każdym z nich w ostatnim roczniku notuje się ich liczbowy spadek, a największy wystąpił w zawodzie technika informatyka.

Informatyków wykształconych na poziomie szkół policealnych w roku szkolnym 2008/2009 było 754, tj. ponad 20% mniej (947) niż w roku szkolnym 2007/2008 i 55% mniej (1 660) niż w roczniku 2006/2007. Mimo malejącej liczby techników informatyków, znacząco wzrosło bezrobocie w tej grupie absolwentów. Utrzymujący się do roku 2008 niski odsetek liczby osób bezrobotnych wykształconych w tym zawodzie, wzrósł na koniec października 2009 do 7%, zwiększając się tym samym o 5,4 punktu procentowego, a osoby, które zdobyły ten zawód stanowią największą liczbę bezrobotnych absolwentów (53 osoby) szkół policealnych. Jednocześnie, dla wszystkich bezrobotnych techników informatyków, których na koniec 2009 roku było 648, powiatowe urzędy pracy w całym 2009 roku dysponowały 176 ofertami pracy zgłoszonymi przez pracodawców dla osób wykształconych w tym zawodzie.

Najwięcej absolwentów, tj. 876 osób, w tym 4 mężczyzn, uzyskało w roku szkolnym 2008/2009 tytuł zawodowy technika usług kosmetycznych. Również w tym zawodzie zmniejszyła się liczba absolwentów w stosunku do roku poprzedniego, jednakże spadek ten nie jest tak znaczny (o 30 osób), jak w przypadku technika informatyka. Zwiększył się natomiast odsetek techników usług kosmetycznych, którzy pozostają bez zatrudnienia. W 2009 roku stanowili oni 5,2% ogółu osób kończących szkoły policealne w tym zawodzie (w roku ubiegłym było to 3,9%), a bezrobotni technicy usług kosmetycznych (46 osób), zaraz po technikach informatykach, stanowili największą liczbę bezrobotnych absolwentów kończących szkoły policealne. W całym 2009 roku pracodawcy zgłosili 306 ofert pracy wobec takiej samej liczby osób bezrobotnych wykształconych w tym zawodzie (według stanu na koniec 2009 roku).

W zawodzie technika administracji w roku szkolnym 2008/2009 wykształciło się 651 osób, w tym 497 kobiet, tj. o 47 osób mniej niż rok wcześniej. Kierunek ten plasuje się na trzecim miejscu zarówno pod względem najczęściej wybieranych z oferty szkół policealnych, jak i liczby bezrobotnych absolwentów w tego typu szkołach w 2009 roku. Po obserwowanej w latach ubiegłych tendencji malejącej liczby bezrobotnych techników administracji, w 2009 roku wystąpił prawie dwukrotny ich wzrost (z 25 osób w roku do 45 na koniec października 2009 roku). Wielkopolscy pracodawcy zgłaszali do powiatowych urzędów pracy duże zapotrzebowanie na pracowników wykształconych w zawodzie technika administracji, w 2009 roku było to 2 267 ofert pracy dla 837 bezrobotnych.

Kierunkiem, który cieszy się dużą popularnością, generując jednocześnie niski odsetek osób bezrobotnych jest technik bezpieczeństwa i higieny pracy. Spośród 579 osób, które w roku szkolnym 2008/2009 ukończyły naukę w tym zawodzie (rok wcześniej było 474 absolwentów tego kierunku) 14 osób, tj. 2,4%, zostało zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne. W 2009 roku powiatowe urzędy pracy dysponowały 19 ofertami pracy dla techników bezpieczeństwa i higieny pracy.

Zawodem, w którym zaszły znaczące zmiany w stosunku do roku poprzedniego jest technik logistyk. Wzrasta zainteresowanie młodych osób kształceniem w tym zawodzie na poziomie szkół policealnych, o czym świadczy zwiększająca się liczba absolwentów tego kierunku. W ostatnim roczniku osób kończących edukację w tym zawodzie było 383, zatem do roku poprzedniego liczba ta zwiększyła się o prawie 52%. Bezrobocie wśród techników logistyków utrzymuje się na niskim poziomie, na koniec października 2009 roku

bezrobotnymi zostało 6 mężczyzn. Do powiatowych urzędów pracy pracodawcy zgłosili w 2009 roku 95 ofert pracy dla techników logistyków.

Kierunkiem, który także zasługuje na uwagę jest grafik komputerowy, bowiem w analizowanym roczniku 2008/2009 ukończyła go dość znaczna liczba osób, tj. 100 absolwentów, w tym 69 kobiet, podczas gdy rok wcześniej w szkołach policealnych nie było żadnego absolwenta tego kierunku. Ponadto należy podkreślić, iż żaden grafik komputerowy rocznika 2008/2009 nie znalazł się w rejestrach urzędów pracy. W 2009 roku wielkopolscy pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy 70 ofert pracy dla osób wykształconych w tym zawodzie.

2.5 Szkoły wyższe

Z roku na rok wzrasta liczba studentów i absolwentów szkół wyższych województwa wielkopolskiego. W roku akademickim 2008/2009 uczelnie wyższe w regionie ukończyły 45 354 osoby, tj. o 3 147 osób więcej niż rok wcześniej, z czego ponad 65% stanowiły kobiety.

Na koniec października 2009 roku, w powiatowych urzędach pracy województwa wielkopolskiego jako bezrobotni zarejestrowanych było 2 227 absolwentów szkół wyższych, w tym 1 577 kobiet. Ich liczba wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o niemal 60%. Osoby te stanowiły niecałe 5% ogółu absolwentów, którzy w ostatnim roku akademickim ukończyli wielkopolskie uczelnie. W stosunku do roku poprzedniego, nastąpił wzrost udziału bezrobotnych w ogólnej liczbie absolwentów szkół wyższych o 1,6 punktu procentowego. W ewidencji urzędów pracy w Wielkopolsce na koniec października 2009 roku nadal zarejestrowanych było 662 bezrobotnych, którzy studia ukończyli w roku akademickim 2007/2008.

Jednym z głównych problemów szkolnictwa wyższego w Wielkopolsce, jak również w całym kraju, jest niedopasowanie kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy. W polskim szkolnictwie wyższym dominuje kształcenie specjalistów w dziedzinie ekonomii, zarządzania, nauk społecznych, reklamy, czy stosunków międzynarodowych.

W wielkopolskich szkołach wyższych w roku akademickim 2008/2009, tak jak w latach poprzednich, dominowało kształcenie na takich kierunkach, jak zarządzanie, pedagogika, administracja czy ekonomia. Absolwenci 10 najpopularniejszych kierunków,

w których liczba osób, które ukończyły w nich naukę przekroczyła tysiąc, stanowili niemal 58% wszystkich absolwentów szkół wyższych ostatniego rocznika.

Niezmiennie najpopularniejszym kierunkiem kształcenia na wielkopolskich uczelniach wyższych jest zarządzanie. W roku akademickim 2008/2009 kierunek ten ukończyło 6 377 osób, w tym 4 007 kobiet. Liczba ta, w stosunku do roku poprzedniego, zwiększyła się o prawie 19%. Na koniec października 2009 roku, 441 absolwentów zarządzania z ostatniego rocznika zostało zarejestrowanych jako osoby bezrobotne w powiatowych urzędach pracy województwa wielkopolskiego. Stanowili oni niemal 7% wszystkich osób, które ukończyły ten kierunek w ostatnim roku. Liczba bezrobotnych absolwentów zarządzania rocznika 2008/2009 była ponad dwukrotnie większa, niż w roku poprzednim.

Podobnie, jak w roku akademickim 2007/2008, drugim pod względem liczby absolwentów kierunkiem na wielkopolskich uczelniach była pedagogika. Absolwentów pedagogiki rocznika 2008/2009 było 4 535, z czego zdecydowaną większość, tj. ponad 88%, stanowiły kobiety. Liczba absolwentów tego kierunku wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o prawie 15%. W powiatowych urzędach pracy, w okresie od stycznia do października 2009 roku, zarejestrowane jako bezrobotne zostało 274 absolwentów tego kierunku, tj. o 67 osób więcej niż w roku poprzednim.

Kierunkami, które generowały znaczną liczbę absolwentów rocznika 2008/2009 były również: administracja (2 992 absolwentów, z czego 89 osób zarejestrowanych jako bezrobotne), finanse i bankowość (2 476 absolwentów, z czego 44 zarejestrowanych jako bezrobotni), politologia (2 344 absolwentów, w tym 78 bezrobotnych), turystyka i rekreacja (1 882 absolwentów, z czego 82 osoby bezrobotne), filologia (1 631 absolwentów, z czego 33 bezrobotnych). Ekonomię w roku akademickim 2008/2009 ukończyły 1 524 osoby, z czego 115 absolwentów zostało zarejestrowanych w urzędach pracy jako bezrobotni, co stanowi ponad 7% ogółu absolwentów tego kierunku ostatniego rocznika. Wśród 10 najpopularniejszych pod względem liczby absolwentów kierunków w szkołach wyższych, ekonomia generuje najwyższy odsetek bezrobotnych.

Kierunek informatyka w roku akademickim 2008/2009 ukończyły 1 092 osoby, tj. o 205 więcej niż rok wcześniej, natomiast kierunek informatyka i ekonometria 244 osoby, o 70 więcej niż w roku poprzednim. 39 absolwentów informatyki i 7 absolwentów informatyki i ekonometrii ostatniego rocznika zostało zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni.

Na kierunku biotechnologia liczba absolwentów rocznika 2008/2009 wyniosła 206 osób i wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 62 osoby. Na koniec października 2009 roku w powiatowych urzędach pracy zarejestrowanych było 18 bezrobotnych absolwentów biotechnologii ostatniego rocznika.

W porównaniu do roku poprzedniego wzrosła również liczba absolwentów kierunku automatyka i robotyka, z 68 osób z rocznika 2007/2008, do 81 osób z rocznika 2008/2009. Bezrobotnych absolwentów tego kierunku ostatniego rocznika, według stanu na koniec października 2009 roku, było 9.

W roku akademickim 2008/2009 wielkopolskie uczelnie wyższe na kierunku budownictwo ukończyło 321 osób, z czego na koniec października 2009 roku, 7 absolwentów tego kierunku, tj. 2,2%, było zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotni.

Matematyka, fizyka i chemia, to kierunki kształcenia, które przez resort szkolnictwa wyższego również uznane zostały za priorytetowe dla rozwoju polskiej gospodarki i włączone na listę kierunków zamawianych. Matematykę w roku akademickim 2008/2009 ukończyło 231 osób (5 mniej niż w roku poprzednim), z czego jako bezrobotne zostało zarejestrowanych 7 osób. Absolwentów fizyki w ostatnim roku było 140, tj. o 9 osób więcej niż rok wcześniej, a na koniec października 2009 roku jako bezrobotni zarejestrowani byli 2 absolwenci tego kierunku. Studia na kierunku chemia ukończyło w ostatnim roku 287 absolwentów, o 19 więcej niż w roku poprzednim, z czego 28 osób nie znalazło zatrudnienia i zostało zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jak bezrobotni.

2.6 Licea ogólnokształcące

Licea ogólnokształcące w roku szkolnym 2008/2009 znajdowały się, tak jak w latach poprzednich, na drugim miejscu, po szkołach wyższych, pod względem liczby osób, która ukończyła w nich naukę. Liczba absolwentów tego typu szkół w Wielkopolsce wyniosła 23 690 osób i była o 4 648 osób, tj. o ponad 24% wyższa niż w roku poprzednim. Absolwenci liceów ogólnokształcących stanowili w minionym roku 23,3% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i w stosunku do roku szkolnego 2007/2008 nastąpił wzrost udziału tej grupy w całej populacji o 3 punkty procentowe.

W roku szkolnym 2008/2009 liczba absolwentów liceów ogólnokształcących, którzy zostali zarejestrowani jako osoby bezrobotne w powiatowych urzędach pracy województwa

wielkopolskiego wyniosła 1 569 osób i o ponad 64% wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego. Mimo wzrostu liczby bezrobotnych, ich udział procentowy w całej populacji bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych rocznika 2008/2009 spadł, w porównaniu do roku poprzedniego, o 0,5 punktu procentowego. Wśród bezrobotnych absolwentów liceów ogólnokształcących ostatniego rocznika, 1 065 osób, tj. niemal 68% stanowiły kobiety.

2.7 Licea profilowane

W roku szkolnym 2008/2009 2 818 osób, w tym 1 789 kobiet, ukończyło naukę w liceach profilowanych w województwie wielkopolskim. Jest to liczba o ponad 28% mniejsza niż w roku poprzednim i o ponad 53% mniejsza niż w roku szkolnym 2006/2007. Licea profilowane z roku na rok stają się coraz mniej popularne wśród gimnazjalistów wybierających dalszą ścieżkę edukacji i w konsekwencji liczba tych placówek oświatowych systematycznie spada. Jest to typ szkół, który w zamierzeniu miał dawać młodym ludziom wykształcenie ogólne i możliwość zdania matury oraz ogólne przygotowanie do zawodu w ramach profili nauczania.

Mimo spadku liczby absolwentów liceów profilowanych rocznika 2008/2009, liczba bezrobotnych absolwentów tych szkół wzrosła w stosunku do roku poprzedniego o ponad 13%. Według stanu na koniec października 2009 roku, 21% (594 osoby) ogółu absolwentów tego typu szkół rocznika 2008/2009 nie znalazło zatrudnienia i było zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa wielkopolskiego. W tym samym czasie zarejestrowanych jako bezrobotne nadal było 198 osób, które naukę w liceach profilowanych zakończyły w roku szkolnym 2007/2008.

3. Podsumowanie

- W Wielkopolsce w porównaniu do poprzedniego roku o 1 696 spadła liczba podmiotów gospodarczych. W końcu 2009 roku w rejestrze REGON widniało 359 350 firm.
- W przedsiębiorstwach objętych badaniem popytu na pracę liczba pracujących w końcu 2009 roku wynosiła 1 024 535 osób. Największe zatrudnienie generowały przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego, przedsiębiorstwa handlowe i usługowe oraz instytucje edukacji. W porównaniu z ubiegłym rokiem zatrudnienie w firmach zmalało o prawie 3%.
- W końcu 2009 roku wolnych miejsc pracy – w branżach objętych badaniem - na terenie Wielkopolski było 5 tys., z tego 60% dotyczyło zapotrzebowania w sektorach: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy oraz budownictwo. W porównaniu z rokiem 2008 ilość wolnych miejsc pracy zmalała o ponad 45%.
- W badanych przedsiębiorstwach w 2009 roku powstało ponad 50 tys. nowych miejsc pracy, w tym niemal 45% w przedsiębiorstwach małych zatrudniających najwyżej do 9 pracowników. Jednak w porównaniu do roku 2008 nastąpił wzrost o ponad 40%.
- W roku szkolnym 2008/2009 w zasadniczych szkołach zawodowych liczba absolwentów była wyższa o 8% w stosunku do roku poprzedniego. Najwięcej absolwentów było w takich zawodach jak sprzedawca, kucharz małej gastronomii oraz mechanik pojazdów samochodowych. Te zawody generowały spory odsetek osób bezrobotnych.
- W Wielkopolsce w roku 2009 na rynek pracy weszło ponad 13 tys. absolwentów techników, przy czym w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła liczba bezrobotnych absolwentów techników rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy. Najczęściej wybieranym zawodem w technikach to technik ekonomista i handlowiec którzy stanowią prawie 1/4 absolwentów i generują co roku największą liczbę bezrobotnych.
- W roku 2009 wykształcenie wyższe w Wielkopolsce uzyskało ponad 45 tys. osób, z tego do ewidencji urzędów pracy trafiło prawie 5% absolwentów. Kierunkami, które generują największą ilość absolwentów jest zarządzanie i pedagogika. Kolejnymi popularnymi kierunkami są administracja, finanse i bankowość, politologia, turystyka i rekreacja, filologia oraz ekonomia. Absolwenci wymienionych kierunków stanowią

ponad 52% ogółu absolwentów szkół wyższych rocznika 2008/2009, ale także ponad 53% wszystkich bezrobotnych absolwentów szkół wyższych.